Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Сав[ецкая] Бе[ларусь]

Орган Цэнтр[…]тэту Саветаў БССР.

10 год выд[…]

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варочаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:	
На 1 месяц	90 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.
Зьмена адрасу: іншагародн.	20 к.
мясцовым	10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:	
За радок паппарэлі пасьля тэксту	50 к.
За радок паппарэлі насярод тэксту	1 р. — к.
За радок паппарэлі перад тэкстам	1 р. 50 к.
Сьвятныя на 50 проц. даражэй.	
Зьніжка тарыфу біржанца 10 проц. налогу.	

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:	
За 1 дакумант	35 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за дакумант	15 „
За кожны дадатковы	5 „
Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.	

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, на ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх паштова-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 198 (2687) Субота, 31-га жніўня 1929 г.

154 кр. "Савецкая Беларусь"
Одесса, Пестеля 13. Гос. публичн. библиотеке.
студ. сьнеж. один экз.

Пазыку індустрыялізацыі ў вёску.

Заўтра распачынаецца афіцыйная падпіска на III пазыку індустрыялізацыі. Папярэдняя падпіска, водлуг даных на 28 жніўня, дала 345,3 мільёнаў рублёў, або 46,1 проц. кантрольных лічбаў. Хоць фармальна падпіска распачнецца толькі 1 верасьня, але вынікі папярэдняй падпіскі мы ня можам лічыць зусім здавальняючымі. Зусім недапушчальным тэмпам разгортваецца кампанія па рэалізацыі пазыкі на вёсцы. Так, водлуг даных Наркамфіну СССР на 28 жніўня ў сельскіх мясцовасьцях сума падпіскі складае 10,7 мільёнаў рублёў, або 5,4 проц. намечанай да рэалізацыі на вёсцы агульнай сумы пазыкі. Чым можна тлумачыць такое становішча з падпіскаю на пазыку на вёсцы? Выключна дрэннаю працаю на гэтым ўчастку ўсіх нашых партыйных, савецкіх і грамадзкіх арганізацый. Абсалютная большасьць атрыманых рэдакцыяй паведамленьняў з месц выразна гаворыць аб гэтым. У некаторых вёсках сяляне самі, па ўласнай ініцыятыве, зьвязваюць свае адносіны да падзей на У.-К. чыгунцы з пазыкаю індустрыялізацыі.

Аб тым, які эфэкт дае добра наладжаная праца ў мясцовай партыйнай арганізацыі, гаворыць вопыт Прылуцкай акругі на Украіне. У гэтай акрузе, як паведамляе карэспандэнт «Праўды», да актыўнай непасрэднай працы па рэалізацыі пазыкі акруговы камітэт партыі прыцягнуў партыйны, камсамольскі і савецкі актыў. Усе раёны і вёскі былі разьбіты на ўчасткі. Актывісты сваім прыкладам запальвалі іншых. Вялікую дапамогу пры рэалізацыі пазыкі дало настаўніцтва. Посьпеху рэалізацыі пазыкі спрыяла таксама спаборніцтва між асобнымі раёнамі і вёскамі. Былі наладжаны выезды камсамольскіх брыгад у асобныя раёны, паходы піянэраў, якія патрабавалі ад бацькоў актыўнага ўдзелу ў рэалізацыі пазыкі і г. д. У выніку гэтай працы Прылуцкая акруга заняла першае месца па рэалізацыі пазыкі ня толькі на Украіне, але і ва ўсім Саюзе.

Што асаблівае зрабілі прылуцкія камуністы?

Яны самі пашлі да селяніна, прыцягнулі да актыўнай працы па рэалізацыі пазыкі бядняцка-серадняцкую грамадзкасьць. Карацей кажучы, прылуцкія камуністы ў кампаніі па рэалізацыі пазыкі на вёсцы рабілі толькі тое, што павінна рабіць кожная вясковая партыйная арганізацыя ў сваёй штодзённай практычнай дзейнасьці пры правядзеньні тых ці іншых гаспадарча-палітычных кампаній.

Ці шмат у нас такіх раёнаў, якія могуць, не саромячыся, пахваліцца сваімі дасягненьнямі ў галіне рэалізацыі пазыкі на вёсцы? Вельмі мала: іх можна пералічыць на пальцах. Неабходна дамагацца, каб у бліжэйшым часе колькасьць раёнаў гэткіх, як Прылуцкі, павялічылася. Працу па рэалізацыі пазыкі неабходна праводзіць мэтадамі сацыялістычнага спаборніцтва.

Кулацтва добра разумее ролю пазыкі індустрыялізацыі ў справе сацыялістычнага наступу. Затым так моцна змагаюцца кулакі супроць пазыкі індустрыялізацыі. У адным месцы яны распаўсюджваюць чуткі, нібыта пачалася вайна з Кітаем і аблігацыі страцяць каштоўнасьць, у іншым—падбухторваюць падкулачнікаў агітаваць супроць пазыкі, часам запужваюць і г. д.

Адначасна з кампаніяй па падпісцы на III пазыку індустрыялізацыі неабходна разгарнуць кампанію сярод трымацеляў старых пазык (у вёсцы іх каля 8 мільёнаў чалавек) супроць продажу аблігацый. Практыку пасылкі рабочых брыгад у падшэфныя вёскі неабходна пашырыць.

З 750-цімільённага новага ўкладу на індустрыялізацыю краіны 200 мільёнаў прыпадае на вёску і пойдзе на разьвіцьцё сельскай гаспадаркі. Вёска павінна і можа даць гэтыя 200 мільёнаў рублёў. Колькасьць трымацеляў дзяржаўных пазык на вёсцы павінна быць павялічана ў тры разы. І гэта будзе зроблена, калі мясцовыя партыйныя, савецкія і грамадзкія органы зараз-жа неадкладна возьмуцца за працу, калі ўся вясковая савецкая грамадзкасьць будзе мабілізавана наваколо гэтай справы. Вёска павінна ўнесьці свой уклад у індустрыялізацыю краіны, і яна яго ўнясе.

„Праўда“.

НЯМЕЧЧЫНА „КУПІЛА“ НОВЫЯ ПУТЫ.

ТОЛЬКІ АГУЛЬНАЯ НЕНАВІСЬЦЬ ДА САВЕЦКАГА САЮЗУ ПРЫМУСІЛА ІМПЭРЫЯЛІСТАЎ „ЗГАВАРЫЦЦА“ Ў ГААЗЕ.

Фінансавыя ахвяры Нямеччыны.

ГААГА, 29-8. Ухваленая на канфэрэнцыі пастанова па пытаньні аб эвакуацыі Рэйнскай вобласьці поўнасьцю здавальняе пажаданьне Францыі, як у адносінах тэрміну эвакуацыі, так і ў адносінах кантролю.

Разам з тым, гэтая пастанова дае нямецкай дэлегацыі магчымасьць вярнуцца ў Нямеччыну са станоўчым вырашэньнем пытаньня аб эвакуацыі і, такім чынам, палегчыць нямецкаму ўраду неабходнасьць дамагацца згоды рэйхстагу на новыя фінансавыя ахвяры.

З прычыны згоды па пытаньні аб эвакуацыі, канчатковае фінансавае абцяжараньне Нямеччыны зьяўляецца забясьпечаным.

Тры пункты погляду.

ГААГА, 29-8. У часе ўхвалы пастановы па пытаньні аб эвакуацыі Рэйнскай вобласьці быліададзены заявы лідэраў дэлегацый 6-ці дзяржаў (Англіі, Францыі, Бэльгіі, Італіі, Японіі і Нямеччыны). Пры гэтым, паводле звычайнымі ў такіх выпадках сказамі выявіліся і розныя погляды некаторых дэлегацый на дасягнутую згоду. Гэндэрсон адзначыў, што эвакуацыя павінна адбыцца пасьля ратыфікацыі пляну Юнга без неабгрунтаваных адкладаньняў. Брыян выказаў надзею на шпаркае вырашэньне фінансавых пытаньняў і заявіў аб умовах эвакуацыі. У процівагу гэтаму Штрэзэман выказаў погляд, што эвакуацыя Рэйнскай вобласьці павінна адбыцца незалежна ад фінансавых перамоў.

Як будзе эвакуавацца Рэйнская вобласьць.

ГААГА, 29-VIII. Палітычная камісія гаагскай канфэрэнцыі сёньня аднагалосна ўхваліла пастанову па пытаньні аб эвакуацыі Рэйнскай вобласьці. Гэтая пастанова будзе пастаўлена ў суботу на абмеркаваньне пленарнага пасяджэньня канфэрэнцыі.

Згодна гэтай пастановы, Англія і Бэльгія канчаткова эвакуююць Рэйнскую вобласьць на працягу 3-х месяцаў, пачынаючы з верасьня. Што датычыць 3-й зоны, дык Францыя эвакуюе яе на працягу 8-мі месяцаў пасьля ратыфікацыі пляну Юнга францускім і нямецкім парлямантамі, аднак, не пазьней канца ліпена 1930 году.

Пытаньне аб кантролі ўпарадкавана такім чынам: спрэчныя пытаньні, якія ўзьнікаюць з 42 і 43 параграфаў Вэрсальскага ўгавору, наконт кантролю дэмілітарызаванай зоны вырашаюцца камісіямі. Апроч таго, пакінута недатыкальным належнае Лізе Нацый на падставе арт. 213-га Вэрсальскага ўгавору права расьсьледаваньня і права зацікаўленых бакоў зварочвацца да рады Лігі Нацый па гэтых пытаньнях.

Падпісана згода па фінансавых пытаньнях.

ПАРЫЖ, 29-8. Гавас паведамляе з Гаагі: „Афіцыйна падпісана згода па фінансавых пытаньнях. Ажыцьцяўленьне гэтай згоды стаіць у залежнасьці ад зацьверджаньня пляну Юнга парлямантамі зацікаўленых дзяржаў. Канфэрэнцыя зачыняецца ў суботу“.

„Салодкія“ словы Гэндэрсона і Брыяна.

ПАРЫЖ. 29-VIII. Агенцтва Гаваса паведамляе: «На пасяджэньні палітычнай камісіі Гэндэрсон падкрэсьліў значэньне пастановы, ухваленай канфэрэнцыяй наконт камісіі пагоджаньня. Гэтая пастанова зьяўляецца, на яго думку, новым доказам франка-нямецкага замірэньня. Гэндэрсон адзначыў, што паведамленьне аб эвакуацыі Рэйнскай вобласьці выявіць салідарнасьць між Францыяй, Бэльгіяй і Англіяй.

Брыян адзначыў наліччa добрай волі ў нямецкай дэлегацыі і імкненьне да згоды ў французаў: Брыян заяўляе, што Рэйнская вобласьць будзе эвакуавана па магчымасьці хутка, як толькі плян Юнга будзе ратыфікаваны адпаведнымі парлямантамі і набудзе правамоцнасьць. Брыян выказвае пажаданьне, каб у хуткім часе адбылася неабходная ратыфікацыя пляна Юнга. Брыян думае, што можна спадзявацца, што францускі парлямант з кастрычніка месяцу займецца распрацоўкаю агульнага ўпарадкаваньня гэтага пытаньня.

Штрэзэман выказаў удзячнасьць Брыяну ў яго завярэньнях наконт зьняцьця акупацыі з Рэйнскай вобласьці і прывітаў з вынікамі, дасягнутымі, дзякуючы палітыцы замірэньня і згоды».

Меркаваньні італьянскіх фашыстаў.

РЫМ, 28-VIII. „Лявора Фашыста“ піша наконт дасягнутае ў Гаазе згоды так: „Розум узяў верх. Абаюдныя ўступкі, зробленыя ў апошні момант па ініцыятыве Брыяна і Маскіні (італьянскі міністр фінансаў), яшчэ раз выявілі драпежную хціваць Брытаніі. Мы ня ведаем, якая выгада для Англіі ў тым, каб нажываць ворагаў у Эўропе ўраду рабочай партыі і шукаць зьбліжэньня са Злучанымі Штатамі, якія занадта моцныя, поўныя жыцьця, багатыя і, імкнучыся да экспансіі і ўладаньню сьветам, не патрабуюць саюзьнікаў“.

„Джорнле Італія“ піша: „Сноудэн яшчэ раз даказаў, што палітыка прынята і гарантуе посьпехі. Англія вярнулася да тыповай для яе палітыкі адмежаваньня, адмовіўшыся ад якіх-небудзь абавязацельстваў і палітыкі зацяжных згод з кантынэнтальнымі дзяржавамі.

Зьмена франка-ангельскіх адносін, якія патрабуюць перагляду, закранае ўсю сыстэму палітычных узаемадачыненьняў у Эўропе“.

„Пополо Італія“ піша: «Памерла англа-француская згода, якая павінна была гарантаваць французкую гэгемонію на кантынэнце і на Сярэдземным моры. Новая ангельская палітыка можа прымусіць Францыю, Нямеччыну і Італію стварыць кантынэнтальны блёк.

„Юманітэ“ аб канфэрэнцыі ў Гаазе.

ПАРЫЖ, 29-VIII. „Юманітэ“ піша: „Кампраміс у Гаазе ня можа замірыць імпэрыялістычных супярэчнасьцяў, якія так наяўна і з такою сілаю выявіліся там. Толькі агульная ненавісьць да Савецкага Саюзу прымусіла згаварыцца Сноудэна—саюзьніка кітайскіх белабандытаў, Брыяна—ідэалёга пан-Эўропы і іншых.

Дэлегацыя чырвоных франтавікоў у Менску

У сувязі з сьвяткаваньнем Міжнароднага Юнацкага Дню ў СССР прыехала з Лейпцыгу дэлегацыя саюзу чырвоных франтавікоў у ліку 12 чалавек. На станцыі Нэгарэлае гасьцей сустракалі прадстаўнікі грамадзкіх і партыйных арганізацый.

У Менску на пэроне адбыўся мітынг з удзелам камсамольцаў і курсантаў АБВШ. З ліку прыехаўшых 10 чалавек накіраваліся ў Маскву. Два таварышы, Грынівальд і Рорляпер засталіся ў Менску і прымуць удзел у сьвяткаваньні Міжнароднага Юнацкага Дню.

ПОРЛЯПЭР (зьлева). ГРЫНВАЛЬД (справа)

* * *

Учора чырвоныя франтавікі наведалі школу АБВШ, дзе азнаёмліваліся з жыцьцём чырвонаармейцаў школы.

Эры Грынвальд па спэцыяльнасьці—каваль, сябр камсамолу, саюзу чырвоных франтавікоў і Саксонскай рабочай абароны.

Вольтэр Рорляпер—пекар-кандытар, камсамолец. У гутарцы з нашым супрацоўнікам чырвоныя франтавікі адзначылі наступнае:

— Пасьля крывавых падзей у Бэрліне арганізацыі саюзу чырвоных франтавікоў прымушаны былі перайсьці на нелегальныя рэйкі працы, але гэта яшчэ больш узмацніла рэвалюцыйныя настроі сярод рабочых. Пя гледзячы на забарону арганізацыі чырвоных франтавікоў пашыраюць сваю працу, асабліва ў рабочых раёнах.

У Лейпцыгу была праведзена магутная дэманстрацыя—пратэсту супроць выступленьня імпэрыялістых на Усходня-Кітайскай чыгунцы. У адказ на гэтае выступленьне рабочыя арганізавалі саюз—„Саксонская Рабочая абарона“. Пратэсты адбываюцца ва ўсіх гарадох і асабліва ў рабочых раёнах. Рабочыя заяўляюць, што не дапусьцяць зьдзекаў над працоўнымі Савецкага Саюзу. І заўжды дапамогуць у барацьбе з капіталістымі.

У сувязі з выступленьнем кітайскай ваеншчыны мы яшчэ больш узмацнілі сувязь з рабочымі арганізацыямі Савецкага Саюзу.

Падрыхтоўка да МЮД'у ў нас праходзіць з асаблівым посьпехам. На прадпрыёмствам арганізаваны розныя групы і сэкцыі, якія прымуць актыўны ўдзел у правядзеньні сьвята. Дэманстрацыі будуць праводзіцца ў акруговых маштабах.

У заключэньні чырвоныя франтавікі выказалі пажаданьне аб тым, каб працоўныя Беларусі яшчэ больш узмацнілі пісьмовую сувязь з рабочымі Лейпцыгу і іншых гарадоў.

Ма.

ГАТОВЫ ДАЦЬ РАШУЧЫ АДПОР.

Садзейнічаюць абароназдольнасьці СССР.

Грамадзяне вёскі Азерцы пры даручэньні ім акладных лістоў заявілі: „У адказ на наглыя выступленьні імпэрыялістых здаём датэрмінова сельска-гаспадарчы падатак“. Падатак у суме 305 р. 43 кап. ужо здадзены.

Селянін-серадняк **Пушкін**, прышоўшы ў РВК разам з падаткам у суме 56 р. 35 кап. і першым снопам у фонд індустрыялізацыі падаў заяву гэткага зьместу: „Нас хочуць кітайскія бандыты выклікаць на вайну, але мы, сяляне, усе, як адзін, будзем абараняць сваю рабочую краіну і ўступім у Чырвоную армію“.

Узмацнім фонд абароны краіны.

(Барысаўшчына).

У в. Унтальянцы, Мяччанскага сельсавету адбыўся агульны сход сялян, прысьвечаны абгаварэньню пытаньняў аб падпісцы на 3 пазыку індустрыялізацыі і ўзмацненьню фонду абароны краіны. Сяляне аднадушна выказаліся, а потым і вынесьлі пастанову аб падпісцы кожным гаспадаром на 3 пазыку індустрыялізацыі. Для правядзеньня тэхнічнай працы па падпісцы вылучана рабочая тройка.

У сувязі з абгаварэньнем пытаньня аб узмацненьні фонда абароны краіны сяляне прапанавалі зрабіць ім шырокі даклад аб сучасным міжнародным становішчы СССР, даўшы асабліва падрабязныя тлумачэньні тым падзеям, якія адбыліся і адбываюцца на КУ чыгунцы.

Па заслухоўваньні дакладу выступіў з прапановай селянін гэтай-жа вёскі Паляшук Іван аб тым, каб кожны гаспадар вёскі ўнёс адзін вайсковы кацялок жыта на ўзмацненьне фонду абароны краіны. Гэта пастанова селяніна і была аднагалосна прынята сходам. Апрача гэтага пастаўлена зрабіць праз газэты: „Беларуская Вёска“ і „Савецкая Беларусь“ заклік да сялян усіх вёсак Мяччанскага сельсавету пасьледваць прыкладу грамадзян вёскі Унтальянкі і зрабіць адлічэньні ў фонд абароны краіны, паказаўшы гэтым самым усёй капіталістычнай зграі, што працоўныя Савецкага Саюзу ў любы момант гатовы выступіць на абарону сваіх правоў, здабытых у крыві і полымі Кастрычніка.

* * *

Працоўныя мястэчка Нароўлі, Мазырскае акругі падпісаліся на 3 пазыку індустрыялізацыі і адлічылі свой аднадзённы заработак у фонд узмацненьня абароны краіны. (На пабудову танка імя чытачоў „Праўды“), адначасова арганізаваўшы запіс дабравольцаў у Чырвоную армію.

Адказ прызыўнікоў на вылазкі імпэрыялістаў.

Ворша, 29-8. Па акрузе праходзяць канфэрэнцыі прызыўнікоў 1907 г. нараджэньня. У Аршанскім раёне праведзена тры кустовых сходкі прызыўнікоў, на якія ўсе прызыўнікі зьявіліся поўнасьцю. Апрача прызыўнікоў на сходах прысутнічала многа сялян.

Настрой прызыўнікоў бадзёры. У сваіх рэзалюцыях яны заяўляюць, што ва ўсякі час гатовы стаць на абарону СССР ад нападу імпэрыялістаў. У адказ на новыя вылазкі кітайскага імпэрыялізму на адной з сходак, 47 чалавек прызыўнікоў падпісаліся на 235 руб. трэцяй пазыкі індустрыялізацыі.

Стаім на варце краіны Саветаў.

Курсанты палкавой школы №-скага палка падпісаліся на на 3 пазыку на суму 2200 рублёў і заяўляюць: няхай памятуе міжнародны капітал і кітайскія драпежнікі, што Чырвоная армія ня толькі стаіць на варце краіны Саветаў, але прымае шчыры ўдзел у пабудове ў ёй сацыялізму.

Паветрана-хімічны „напад“ на горад.

Полацак, 29-8. У нядзелю 28 жніўня сіламі акр. савету т-ва АСО-Авіяхіма і Чырвонага Крыжу быў зроблен паветрана-хімічны „напад“ на горад Полацак, які паказаў вялікую здольнасьць дабраахвотных арганізацый да абароны.

„Напад“ яшчэ раз падкрэсьліў, што у выпадку вайны працоўныя Полаччыны пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі дадуць належны адпор.

РАЗВАЛ НА У.-К. ЧЫГУНЦЫ.

ЧАН-КАЙ-ШЫ УЗМАЦНІЎ ТЭРОР СУПРОЦЬ ЗАПАДАЗРОНЫХ СЫМПАТЫКАЎ СССР.

ВАЙСКОВАЯ ВАРТА Ў ПАЯЗДОХ.

ТОКІЁ, 29-VIII. З Харбіну паведамляюць аб новых двух крушэньнях на УК чыгунцы, што тлумачыцца поўнай дэзарганізацыяй мэханізму кіраўніцтва чыгункі. Водлуг апошніх вестак, начны рух паяздоў пакуль што на УК чыгунцы ня спынен. У сувязі з крушэньнямі, а таксама наскокамі хунхузаў, якія спыняюць паязды і рабуюць іх, кітайскае камандаваньне загадала пасылаць з кожным поездам вайсковую варту.

Выбух—з палітычнымі мэтамі.

ТОКІЁ, 29-VIII. Як паведамляе «Ніцы-Ніцы» з Нанкіну, высьвятляецца, што выбух парахавога складу ў Нанкіне ўчынен з палітычнымі мэтамі. Выказваецца меркаваньне, што гэта справа рук агентаў Фынь-Юй-Сяна. Гэта не перашкаджае нанкінскаму ўраду ўчыняць масавыя арышты сярод рабочых і студэнтаў, абвінавачаных у прыналежнасьці да кампартыі.

Нанкінскі ўрад забараніў агалашэньне ўсіх вестак па справе аб выбуху. Водлуг слоў газэты, выбух пазбавіў Чан-Кай-Шы паловы яго ваеннай магутнасьці, а гэта можа быць прычынаю да ўздыму руху супроць Чан-Кай-Шы.

Штыхамі заганяюць у астрогі.

ШАНХАЙ, 29-8. Кітайскія крыніцы завяраюць, што 25-га жніўня савецкія грамадзяне, зьняволеныя ў харбінскім астрозе, спрабавалі ўцячы. Аднак, вайсковая варта папярэдзіла ўцяканьне, загнаўшы зьняволеных назад у камэры штыхамі.

У сувязі са спробаю ўцячы, зьняволеным забаронены ўсе спатканьні.

* * *

ТОКІЁ, 28-8. З Харбіну паведамляюць, што ў сувязі з трывожным становішчам на межах у Харбін прыяжджае шмат уцекачоў з усходу і захаду. Гатэлі перапоўнены. Цэны на кватэры нячувана павялічаны. На вуліцах і вакзалах—натоўпы ўцекачоў.

БЕЛАГВАРДЗЕЙСКАЯ ДРЫГВА ЗАВАРУШЫЛАСЯ.

НЬЮ-ЁРК, 29-VIII. Бtowшы пасланьнік ураду Керанскага ў Злучаных Штатах Бахмецеў выступіў у палітычным інстытуце Вілямс Стоўна з прамоваю, у якой заклікаў дзяржавы ўзяць часова ў свае рукі кіраўніцтва УК чыгункі.

НАЗНАЧЭНЬНЕ ПАСЛАНЬНІКА.

ТОКІЁ, 29-8. Рада міністраў зацьвердзіла назначэньне Сабуры на пасаду японскага пасланьніка ў Кітаі. Вітаючы назначэньне Сабуры „Хоці“ піша, што з «боку Кітаю было-б памылкаю думаць, што назначэньне Сабуры азначае зьмену японскай палітыкі ў адносінах да Кітаю.

Узрасла ненавісьць да акупантаў.

Ангельскае войска ў Палястыне.

ЛЁНДАН, 29-8. Рэйтэр паведамляе: „Міністэрства калёній агаласіла паведамленьне аб становішчы ў Палястыне. Згоднага гэтага паведамленьня, на працягу ўчарайшага дню і ночы ва ўсёй Палестыне было спакойна. Прысутнасьць ангельскага войска зрабіла заспакойваючае ўражаньне на ўдзельнікаў бунту.

27-га жніўня ўзрушаны натоўп мусульман на Харамскім пляцу ў Ерузалеме патрабаваў ад вялікага муфтыя, каб ён выдаў зброю. Небясьпека новых сутычак была папярэджана прадстаўніком улады, які прыняў мусульманскую дэпутацыю і заверыў яе, што ўлада зусім ня ўзброівае яўрэяў. Гэтае завярэньне значна заспакоіла Ерузалем.

За ўвесь час сутычак забіта 96 яўрэяў, 62 арабы і 4 хрысьціян. У шпіталі знаходзіцца 151 параненых яўрэяў і 100 параненых мусульман.

Французы дрыжаць.

ПАРЫЖ, 29-8. Водлуг паведамленьняў францускага друку, ёсьць небясьпека, каб хваляваньні ў Палестыне не перакінуліся ў Сірыю.

Францускі ўрад загадаў пасланць з Тулёну ў Дэйрут 2 мінаносцы.

Францускія газэты паведамляюць таксама, што на Ерузалем ідуць тысячы арабаў, да якіх далучаюцца пілігрымы.

Пачатак рэвалюцыйнага руху ў Азіі.

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ. 29-8. Абмяркоўваючы падзеі ў Палестыне, турэцкі друк робіць вывад, што яны зьяўляюцца няўхільным вынікам імпэрыялістычнай палітыкі Англіі. На думку „Джумхурыэт“, палестынскія падзеі зьяўляюцца пачаткам новага народна-рэвалюцыйнага руху ў Азіі.

СУПРОЦЬ ФАШЫСТАЎ І ІХ ЛЁКАЯЎ.

Забастоўка пашыраецца.

ПАРЫЖ. 29-VIII. Забастоўка нанцкіх партовых адбываецца далей з ранейшай энэргіяй і ўсе спробы прадпрыёмцаў навербаваць штрэйхбрэхераў, як сярод ваколічных сельска-гаспадарчых рабочых, так і сярод служачых, ня мелі посьпеху. Да бастуючых далучыліся рабочыя на ўздымных кранах і шофэры грузавікоў, якія рашылі дамагацца сваіх патрабаваньняў.

* * *

ПАРЫЖ. 29-VIII. Забастоўка нанцкіх вугольшчыкаў скончылася кампрамісам. Рэфармісцкія правадыры прафсаюзу ўгаварылі рабочых задаволіцца пагоджанаю з прадпрыёмцамі згодаю на павялічэньне заработку на 15 сантымаў у гадзіну замест 30-ці.

Тэрорам задушана „Наша Жыцьцё“.

ВАРШАВА, 29-VIII. Украінская газэта «Наша Жыцьцё» (орган аб'яднанага сельробу) спыніла выхад пасьля таго, як улада арыштавала аднаго за адным некалькі яе рэдактароў.

Арышты ў Баўгарыі.

ВЕНА, 29-8. У сувязі з арыштам былога сакратара Чырвонага крыжу Югаславіі Нэсіча, у Белградзе ўчынена яшчэ 15 арыштаў па абвінавачаньні ў камуністычнай дзейнасьці.

Рэфармісты імкнуцца сарваць.

БЭРЛІН, 29-8. Учора ў Бэрліне распачалася забастоўка труба-пракладчыкаў, у большасьці выключаных з рэфармісцкага саюзу і ўвайшоўшых ў новае аб'яднаньне.

Бастуе паўтары тысячы рабочых. Рэфармісты ўсімі спосабамі імкнуцца сарваць забастоўку.

Банк абнавіў свае апэрацыі.

ПАРЫЖ. 29-VIII. У першы дзень аднаўленьня апэрацый Рабоча-Сялянскага банку новыя ўклады перавысілі патрабаваныя 50 тысяч франкаў, прычым адчынена 47 новых бягучых рахункаў. Агалошанае ў некалькіх газэтах афіцыйнае паведамленьне прымушана прызнаць, што банк аднавіў свае апэрацыі ў нармальных варунках.

Збор на карысьць „Юманітэ“ дасягнуў 140.000 франкаў.

Фашысты раскрываюць свае карты.

ВЕНА, 20-8. ЦК аўстрыйскага саюзу паўднёвай Аўстрыі ўхваліў калектыўна і бяз ніякіх умоў далучыцца да хэймвэру Гэтая арганізацыя налічвае 100 тысяч чалавек і знаходзіцца пад кіраўніцтвам хрысьціянска-сацыяльнай партыі.

Урадавая „Рэйхспост“ адабрае гэтую пастанову і піша: „Калі сацыял-дэмакраты ізноў будуць перашкаджаць ураду працаваць і зробяць спробу паралізаваць дзейнасьць парляманту, дык з парлямантам будзе скончана. Тады ў сувязі з хэймвэрамі паўстане вялікая задача канчаткова ліквідаваць сацыял-дэмакратычную апазіцыю“.

Скандынаўская рабочая дэлегацыя выехала ў СССР.

СТАКГОЛЬМ, 28-8. У сераду выехала ў СССР скандынаўская рабочая дэлегацыя, у якую ўваходзіць 32 дэлегаты ад швэдзкіх, 29 дэлегатаў—ад нарвэскіх і 11 дэлегатаў зд дацкіх рабочых. Выбары адбыліся, не зважаючы на суровае процідзейнічаньне з боку рэфармістаў. Перад выездам усёй дэлегацыі адбыўся масавы мітынг у Стакгольме.

У „рэспубліцы“ генэрала Кармона.

Прыход да ўлады ўраду Макданальда ў Англіі некалькі ўскалыхнуў гнілую дрыгву палітычнага жыцьця Партугаліі і выклікаў значны непакой і трывогу ў колах, блізкіх да прэзыдэнта рэспублікі генэрала Антонія-Аскар-дэ-Фрагоза-Кармона. Справа ў тым, што ўжо на працягу 6-ці стагодзьдзяў Партугалія палітычна і эканамічна зьвязана шчыльна з Вялікабрытаніяй. Першы ўгавор між абедзьвымі дзяржавамі быў падпісаны ў 1370 годзе і да гэтага часу захоўвае правамоцнасьць падпісаны ў 1899 годзе Віндзорскі ўгавор аб прыязьні. У выніку гэтай шасьцівяковай «дружбы» ангельскі капітал самым драпежным чынам эксплёатуе Партугалію, захапіўшы ў свае рукі самыя прыбытковыя прадпрыёмствы краіны і самыя смачныя кавалкі ў яе неабсяжных каляніяльных уладаньнях, якія займаюць вялікі абшар у 2.519.000 кілёмэтраў, і дзякуючы якім Партугалія апынулася на трэцім месцы (пасьля Англіі і Францыі) сярод іншых каляніяльных дзяржаў. Не зважаючы на гэта, крок за крокам, Партугалія сама робіцца ангельскай калёніяй. Зразумела, ангельскі капітал ня толькі ў эканамічнай, але і ў палітычнай галіне дыктуе Партугаліі свой напрамак з тымі ці іншымі ўхіламі ў залежнасьці ад таго, якая партыя знаходзіцца ля руля ў Англіі. Гэтым і тлумачыцца тая трывога, якая ахапіла прыхільнікаў фашысцкай дыктатуры ў Лісабоне пры першых паведамленьнях аб зьмене габінэту ў Лёндане. Да гэтага часу „анёлам-храніцелем“ партугальскай дыктатуры быў, як вядома, Чэмбэрлен, які ніколі не таіў сваёй прыхільнасьці да фашызму. Не дарэмна ён пабываў з візытам і ў Мусаліні ў Рыме, і ў гішпанскага дыктатара Прыма-дэ-Рывэра ў Мадрыдзе. Не дарэмна ён паслаў эскадру у партугальскія воды для таго, каб выказаць свае сымпатыі рэжыму генэрала Кармона. Больш таго, Чэмбэрлен зьбіраўся ашчасьлівіць Партугалію сваім асабістым наведаньнем і толькі ўрадавы крызіс у Англіі перашкодзіў яму ажыцьцёвіць свой намер.

Наўрад ці трэба гаварыць аб тым, што страхі партугальскіх фашыстаў у даным выпадку ня маюць падставы, паколькі ад „рабочага“ ўраду Макданальда нельга чакаць рашучых зьмен і адступленьняў ад традыцыйнай ангельскай палітыкі. Аднак, дробна-буржуазная апазіцыя ў асобе свайго лідэра, які знаходзіцца ў высылцы ў Парыжы, 80-цігадовага дзеда Бэрнардына Мачада (былога старшыні рады міністраў і прэзыдэнта партугальскай рэспублікі) мае вялікія надзеі, а партугальскі ўрад на ўсякі выпадак узмацняе рэпрэсіі і засяляе свае афрыканскія калёніі высланымі з краіны „ненадзейнымі элемэнтамі“, аддаючы, натуральна, перавагу самым нездаровым мясцовасьцям, дзе пануе трапічная трасца і іншыя прыемнасьці.

Такім зьяўляецца рэжым у Партугальскай рэспубліцы, якая рыхтуецца ў будучым годзе з належнаю ўрачыстасьцю адсьвяткаваць 20-ыя ўгодкі свайго існаваньня. Наўрад ці гэтая рэспубліка з 20-цігадовым „стажам“ з меншым імпэтам абараняе інтарэсы сваёй буржуазеі, чымся гэта зрабіў-бы партугальскі кароль, каб не пазбавіўся трону ў 1910 годзе. Урэшце, для кіруючай клясы і для Вялікабрытаніі, якая стаіць за яе сьпіною, не адыгрывае значэньня назва Партугаліі: манархія ці рэспубліка. Што-ж датычыць рабочай клясы, дык і для яе ўсё роўна, якая шыльда прычэплена на памяшканьнях урадавых устаноў—з каралеўскаю каронаю ці без яе. Хрэн за рэдзьку не саладзейшы, і прэзыдэнт-дыктатар чым лепшы за караля? Дыктатура, аднак, далёка не навіна ў Партугаліі. Яшчэ ў 1915 годзе абвясьціў сябе дыктатарам Пімента-дэ-Кастро, але пратрымаўся месяцаў з пяць. У сьнежні 1917 году ўлада перайшла да другога ваеннага дыктатара Сюдонія Пэз, які дактатарстваваў на працягу году. Параўнальна доўгаю была дыктатура генэрала Антонія-Аскар-дэ-Фрагоза-Кармона, які захапіў уладу ў 1925 годзе і трымае яе да гэтага часу. Больш-менш сур'ёзная спроба скінуць дыктатуру Кармона мела месца ў 1927 годзе, калі горад Апорта быў заняты мяцежнікамі, ад імя якіх генэрал Дыяц паслаў дыктатару Кармоне ультыматыўнае патрабаваньне: аднавіць канстытуцыю. Але лісабонцы не адразу далучыліся да паўстаўшых, у сувязі з чым урадаваму войску ўдалося прыдушыць паўстаньне — спачатку ў Апорта, а пасьля і ў самым Лісабоне, не зважаючы на тое, што ў паўстаньні ўдзельнічалі некаторыя часьці гарнізону і вайсковыя судны.

Зусім нядаўна, сёлета ў красавіку мела месца няўдалая спроба манархічнага перавароту. Былі ўчынены шматлікія арышты. Сярод арыштаваных знаходзіўся і Антонія-Марыя-да-Сільва, былы прэм'ер партугальскага ўраду. У змове былі сур'ёзна замешаны і іншы былы прэм'ер Дамінга Фэрэра, а таксама былы міністр Даніэль Радрыгец. У высылцы, у Парыжы, як ужо зазначана, праводзіць сваю працу, накіраваную супроць дыктатуры, яшчэ адзін былы прэм'ер Бэрнардына Мачада.

Вядомая рэч, што пакуль супроць рэжыму дыктатуры паўстаюць пераважна ранейшыя прэм'еры, экс-міністры і генэралы, датуль у лепшым выпадку можна чакаць, што дыктатура ў Партугаліі зьменіцца на манархію ці на менш рэакцыйны і больш лібэральны ўрад — з благаслаўленьня Вялікабрытаніі.

Характэрна пры гэтым, што з уласьцівую ім сьлепатою ні прыхільнікі фашысцкай дыктатуры, ні манархісты, ні лібэралы зусім ня ўлічваюць таго, што рабочая кляса Партугаліі пачынае вызваляцца ад сваіх анарха-сындыкалісцкіх поглядаў і ўсё больш і больш прасякаецца ідэямі камунізму. Гэтая новая ўзрастаючая сіла скажа, бязумоўна, сваё слова і вымеце з Партугаліі прыхільнікаў фашызму разам з яго манархічнымі і лібэральнымі ворагамі.

Р.

У сацыялістычным паходзе.

„БАЛЬШАВІК“ ВЫТВОРЧУЮ ПРАГРАМУ ВЫКАНАЎ З ПЕРАВЫШЭНЬНЕМ. САБЕКОШТ ЗЬНІЗІЎ НА 2,57 ПРОЦ. „КАМУНАР“ ПАВЯЛІЧЫЎ БРАК. СТВАРЫЎ ГРУПЫ „ПРЫХІЛЬНІК ВАРШТАТУ“.

Чырвонаштандарны „Бальшавік“.

[illegible]

3 вялікім уздымам.

[illegible]

Трывожныя вынікі.

[illegible]

Плян па зьніжэньню сабекошту выканан толькі на 6 проц. замест 8.

За апошні час маецца некаторае павялічэньне браку. Так, па чыгуначна-[illegible]

Агульны вывад. Кампанія сацыялістычнага спаборніцтва паслабла. Грамадзкія арганізацыі «3 прахладцам» праводзяць рашэньні аб узмацненьні спаборніцтва.

Ма.

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Вынікі правядзеньня самаабкладаньня за 1928-29 г.

(Магілеўская акруга).

[illegible]

Усім лепей было праведзена самаабкладаньне ў раёнах: Быхаўскім і Чавускім. Такое зьявішча тлумачыцца ня іначай, як нездавальняючай пастаноўкаю працы ў гэтых раёнах, так і дапушчэньнем прыняцьця малых процантаў да сум с.-г. падатку, што ніўякім разе не апраўдваецца эканамічным становішчам гэтых двух раёнаў.

Хаця наогул кампанія па прыняцьцю самаабкладаньня па ўсёй акрузе прайшла і здавальняюча, але-ж трэба будзе адзначыць і тое, што адна справа правесьці [illegible] сувязі з тым за мінулы год засталося недоімкі ў суме 76.384 руб., альбо 17 проц.

Выходзячы з усяго гэтага, акрвыканкам запрапанаваў усім райвыканкомам безадкладна прыступіць да ліквідацыі нядоімачнасьці за 1927-28 і 1928-29 г. г., а таксама папярэдзіў РВК і сельсаветы, каб на працягу будаўнічага сэзону, гэтага году былі скончаны работы, якія былі прыняты сходамі на сродкі самаабкладаньня.

Сяргей Лодысеў.

Лепшыя ў Барысаве.

[illegible]

Дрэнны гаспадар.

(В. Урэчча, Слуцкага р.).

[illegible] валі. Трэба пакуль ня позна паглядзець на сад па гаспадарскі, бо з вясны за яго можна было ўзяць 50 р., цяпер наўрад ці хто дасьць 10 р.

Адмянілі пастанову.

(В. Падліпцы, Слуцкага р.).

Сяляне в. Падліпцы вясною гэтага году забаранілі пасьбу жывёлы на сенажаці. Гэтая забарона выконвалася аж да жніўня месяца, але ў жніўні падліпчане чамусьці яе адмянілі і жывёла, як грузіла балота раней, так і грузіць. Сельсавету трэба прыняць меры.

Скарачэньня адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў няма.

Скарачэньня 20 проц. адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў па бюджэту Жлобінскага раёну, амаль ніякага няма. Па асобным установам як РВК, нарсуд маецца нават павялічэньне. Павялічэньне гэта зьяўляецца з увядзеньнем у бюджэт новых адзінак, для лепшага абслугоўваньня насельніцтва. Пытаньнем паменшаньня адміністрацыйных выдаткаў за лік рацыяналізацыі і ўпрашчэньня апарату ні партячэйка ні саюз не займаліся. Зараз пытаньне стаіць востра перад РВК дабіцца рашучага скарачэньня адміністрацыйных выдаткаў па будаўніцтву. А так сама пытаньне павінна быць вывучана зараз-жа аб магчымасьці ўзбуйненьня некаторых с-с у мэтах скарачэньня адміністрацыйных выдаткаў. Адначасова ўвесьці ў бюджэт на 29-30 год сродкі на тэлефоніраваньне некалькіх с-с, што дасьць магчымасьць зьнішчыць адміністрацыйныя выдаткі і значна палепшыць кіраўніцтва с.-с. Райком КП(б)Б цікавіўся гэтым пытаньнем і даў належны напрамак РВК і савецкай яч. і профсаюзу гораду выканаць скарачэньне 20 проц. адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў, якое было не выкана да гэтага часу.

А. Акінчыц.

Павялічыўся попыт на с.-г. машыны.

Гомель, 29-8. У апошні час значна павялічыўся попыт на сельска-гаспадарчыя машыны. Палессельсаюзам з 1 чэрвеня па 15 жніўня прададзена: 590 плугоў, 250 акучнікаў, 146 баронаў, 30 культыватараў, 80 сеялак, 386 малатарняў, 107 прыводаў, 597 веялак, 20 трыераў, 126 лёнамялак, 30 касілак, 60 сартыровак і іншыя машыны.

„Хопіць дурманіць народ“.

Полацак, 29-8. На гэтых днёх дзяк Бельскай царквы, Мазырскага сельсавету, Вушацкага раёну гр. В. Жэмчужны падаў у сельсавет заяву наступнага зьместу:

„Даваджу да вашага ведама, што я больш дзякам быць не хачу. Абрыдзела мне ўся папоўская выхадка ў вочы адурачваць народ, прыкрываючыся богам, якому самі ніколі ня верылі, маліліся толькі для таго, каб больш атрымаць прыбыткаў у свае бяздонныя кішэні. Заклікаю ўсіх чэсных грамадзян больш ня верыць папоўскім выдумкам, усё гэта абман“.

Трэба адзначыць, што гэта ня першае адмаўленьне царкоўнікаў ад свае шкоднай дзейнасьці на Полаччыне.

Конкурс па збору другараднай сыравіны.

Полацак 29-8. Складзена камісія па правядзеньню конкурса на лепшы раён па збору другараднай сыравіны, якой за апошнія часы надаецца вялікая ўвага з боку загатоўчых органаў.

У сувязі з гэтым акругкомам камсамолу, спажывецкімі таварыствамі, сельска-гаспадарчай каапэрацыяй дадзены заданьні нізавым арганізацыям аб тым, каб яны прынялі актыўны ўдзел у правядзеньні конкурсу.

Апрача гэтага на раёны будзе накіравана шэраг акруговых працаўнікоў, якія дапамогуць у практычным правядзеньні конкурсу.

Кантрактацыя ідзе добра.

Гомель, 29-8. Тэмп кантрактацыі пасеваў узмацняецца. На 23 жніўня закантрактавана 4450 гэктараў, што складае 74,2 проц. заданьня. Першае месца па разгортваньню кантрактацыі займае Буда-Кашалёўскі раён, які закантрактаваў пасевы з перавышэньнем на 20 проц. пляну, Чэчэрскі раён, таксама добра выканаў плян кантрактацыі. Закантрактавана на 25 проц. больш намечанага пляну.

У Веткаўскім раёне плян кантрактацыі выканан на 96,2 проц., Брагінскім—на 75,1 проц., Гомельскім—на 66 проц., Камарынскім—на 57,3 проц., Лоеўскім—на 85,2 проц., Рэчыцкім—на 55,7, Церахоўскім—на 46,9, Уваравіцкім на 83,3, Хойнікскім—на 73,3 проц.

ХОД ПАДПІСКІ НА 3 ПАЗЫКУ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ.

Па Магілеўскай акрузе.

Падпіска на 3 пазыку індустрыялізацыі ідзе пасьпяхова сярод рабочых і служачых і зусім слаба праходзіць у вёсках: Трэба адзначыць, што некаторыя раёны вельмі дрэнна правялі падрыхтоўчую працу. На 20-VIII па акрузе рэалізавана 831425 руб., што складае 76,8 проц. заданьня, прычым па гораду Магілеву праведзена падпіска на суму 43358 руб., —87,9 проц. заданьня, а па раёнам 324715 руб., ці 54,9 проц. заданьня. Сярод сялянства падпіска дала толькі 31835 р., што складае толькі 15 проц. заданьня.

Вельмі дрэнна падрыхтоўчая праца пастаўлена ў Быхаўскім, Чэрыкаўскім, Бялыніцкім, Корнянскім і Чырвонапольскім раёнах, дзякуючы чаму да 20/8 у гэтых раёнах ніводнай капейкі ня было рэалізавана пазыкі сярод сялянства. Раённым выканаўчым камітэтам трэба падцягнуцца і зрабіць усё магчымае, каб пашырыць падпіску на пазыку.

Па Полацкай акрузе.

У Полацкай акрузе праведзена вялікая растлумачальная і агітацыйная праца сярод рабочых, служачых і сялянства па рэалізацыі 3 пазыкі індустрыялізацыі, у выніку чаго падпіска на пазыку праходзіць пасьпяхова як у горадзе, так і ў раёнах. Значная частка аблігацый рэалізуецца сярод вайскоўцаў. Рабочы друкарні Чачэльніцкі падпісаўся на 200 руб., што складае 250 проц. яго месячнага заробку. Рабочы скурнік тав. Паловіцкі падпісаўся на 500 руб.

Тураўскі р., Мазырскай акругі.

У Тураўскім раёне добра ідзе падпіска на пазыку сярод членаў саюзу. Падпіска ў сярэднім дае каля 125 проц. месячнага заробку. Добры прыклад дадзены рабачкомам Тураўскага лясьніцтва. Служачыя і рабочыя лясьніцтва падпісаліся на пазыку ў разьмеры 150 проц. свайго месячнага заробку і выклікалі пасьледваць іх прыкладу лясьніцтва Жыткавіцкага раёну. Рабочыя электрастанцыі падпісаліся на 100 проц. месячнага заробку. Адзін толькі электратэхнік Кузьняцоў падпісаўся на 50 проц. заробку. Трэба адзначыць, што дрэнна працуюць камісіі садзейнічаньня па рэалізацыі пазыкі ў сельсаветах.

Па Барысаўскаму раёну.

У горадзе Барысаве на фабрыках і заводах падпіска на пазыку ідзе добра і ёсьць надзея, што заданьне цалкам будзе выканана. Слаба разгорнута праца па рэалізацыі пазыкі на вёсцы, дзякуючы недастаткова праведзенай агітацыйнай і растлумачальнай працы. Трэба адзначыць, што добра разгарнулі працу па падпісцы толькі Чэрнявіцкі і Лазінскі польска-нацыянальны савет, Барысаўскім арганізацыям трэба зьвярнуць больш увагі на вёску, каб прасунуць туды пазыку.

На Асінбудзе.

Рабочыя і служачыя Асінаўскіх торпараспрацовак падпісаліся на пазыку індустрыялізацыі на 7065 руб., між тым як сума зарплаты складае ўсяго 4200 руб. у месяц. Ёсьць род рабочых, якія падпісаліся больш чым на 200 проц. свайго заробку. Вось, напрыклад, рабочы Бабіч Ігнат атрымоўвае пэнсіі 35 руб. у месяц, а падпісаўся на пазыку на 100 руб., рабочы Васілёнак атрымоўвае 45 р. у месяц, падпісаўся на пазыку на 125 руб., служачы Макасюк атрымоўвае 75 руб., падпісаўся на 200 р., Летаругін атрымоўвае 82 р., падпісаўся на 250 руб.

Вёска Урэчча, Слуцкага раёну.

Ячэйка КП(б)Б прыняла пастанову падпісацца на пазыку ў разьмеры 200 проц. месячнага заробку і выклікала пасьледваць прыкладу ўсе ячэйкі раёну. Працаўнікі лясьніцтва падпісаліся на 150 проц. месячнага заробку. Ячэйка вылучыла таварышоў для пасылкі ў вёску з мэтаю агітацыі і распаўсюджаньня 3 пазыкі індустрыялізацыі.

У савгасе Ліпа, Мазырскай акругі.

Рабочыя і служачыя савгасу рашылі падпісацца на 3 пазыку індустрыялізацыі ў разьмеры месячнага заробку і вынесьлі пастанову адпрацаваць адзін дзень па карысьць 3 пазыкі.

Новыя пласты працаўнікоў уцягнем у нашае будаўніцтва.

ТРЭБА МАБІЛІЗАВАЦЬ УВАГУ УСЯЕ ГРАМАДЗКАСЬЦІ НАВОКАЛА ПЕРАВЫБАРАЎ ДЭЛЕГАЦКІХ СХОДАЎ

Усім саветам і выканаўчым камітэтам

Аб удзеле саветаў і выканкомаў у кампаніі перавыбараў дэлегацкіх сходаў

Чарговыя перавыбары дэлегацкіх сходаў будуць праходзіць ва ўмовах абвастрэньня клясавай барацьбы, небясьпекі вайны, а па гэтаму з боку варожых рабочай клясе і працоўнаму сялянству элемэнтаў будуць спробы, каб дэзарганізаваць гэтую важнейшую палітычную кампанію, накіраваную для ўцягненьня ўсіх працоўных жанчын гораду і вёскі ў актыўнае вырашэньне задач, якія стаяць перад Партыяй і Савецкай уладай па сацыялістычнаму будаўніцтву.

Выходзячы з гэтага саветамі і выканкомамі павінны быць прыняты крокі да таго, каб у гэтую кампанію ўцягнуць усіх працоўных жанчын, у першую чаргу работніц, батрачак і сялянак-беднячак. Узрослую іх актыўнасьць неабходна накіраваць на вырашэньнэ асноўных задач Савецкае ўлады па ажыцьцяўленьні найхутчэйшага тэмпу індустрыялізацыі краіны і перабудовы сельскае гаспадаркі па шляху калектывізацыі і вытворчага каапэраваньня, разьвіцьця культурнага будаўніцтва для барацьбы з астаткамі старога быта.

А па гэтаму ў сучасную кампанію перавыбараў дэлегацкіх сходаў неабходна падняць новыя пласты, яшчэ ня ўцягнутыя ў практычную работу па сацыялістычнаму будаўніцтву працоўных жанчын і ўцягнуць іх у практычную работу саветаў.

Уноў абраныя дэлегаткі павінны стаць апорай саветаў у справе разьвіцьця сацыялістычнага будаўніцтва.

Кампанія перавыбараў дэлегацкіх сходаў павінна быць скарыстана для правядзеньня справаздач жанчын-членаў саветаў і практыкантак дэлегатак, якія працуюць у камісіях і сэкцыях саветаў. Таксама гэтую кампанію трэба скарыстаць для справаздач кіраўнікоў устаноў, камісій і сэкцый саветаў аб іх рабоце з дэлегаткамі з тым, каб навокал іх справаздач была разгорнута з боку працоўных мас самая шырокая крытыка.

Асабліва неабходна зьвярнуць увагу на вылучэньне жанчын на кіруючую работу ў саветы і іншыя арганізацыі, дэлегатак работніц, батрачак, беднячак, дапамагаючы ім у штодзённай працы з боку кіраўнікоў гэтых устаноў і грамадзкіх арганізацый. Неабходна таксама замацаваць сувязь з вылучанымі дэлегаткамі для далейшага вылучэньня іх на кіруючую работу.

У сувязі з правядзеньнем перавыбараў дэлегацкіх сходаў саветы і выканкомы павінны навокал гэтае кампаніі згуртаваць савецкі жаночы актыў і ўсямерна дапамагчы вёсцы, праз арганізацыю пасылкі рабочых брыгад, кіно-перасовак, адчыненьня аднадзённых дзіцячых устаноў, прадстаўленьне памяшканьня для сходаў, прыняць удзел у падборы кандыдатур у новы склад дэлегацкіх сходаў. Дзеля гэтага саветам і выканкомам патрэбна вылучыць неабходныя сродкі для матар'яльнай дапамогі па ажыцьцяўленьню гэтых мерапрыёмстваў.

Неабходна зьвярнуць увагу на ўзмацненьне арганізаванасьці і падняцьце актыўнасьці шырокіх жаночых мас нацменшасьцяй, сялянак і асабліва работніц савгасаў, калгасьніц, батрачак, саматужніц, наблізіўшы да іх выбарчыя вучасткі з мэтай найбольшага прыцягненьня на сходы працоўных жанчын і накіраваньня іх актыўнасьці на барацьбу з кулацкімі і нэпманскімі спробамі дэзарганізаваць гэтую кампанію.

Неабходна прыняць меры да таго, каб уноў абраныя дэлегацкія сходы сапраўды сталі актыўнімі барацьбітамі за сацыялістычную перабудову вёскі і правадырамі лёзунгаў партыі і савецкай улады аб калектывізацыі і вытворчым каапэраваньні сялянскіх гаспадарак, ліквідацыі няпісьменасьці і г. д. У першую чаргу павінны быць забясьпечаны тыя галіны, дзе больш ужываецца жаночая праца. Пытаньні каапэраваньня жывёлагадоўлі, птушкаводства, гародніцтва, льнаводства і г. д. павінны стаць у цэнтры ўвагі ўноў абраных дэлегацкіх сходаў.

У шэрагу агульных задач дэлегацкім сходам патрэбна прыняць самы жывы ўдзел у пытаньнях хлебазагатовак, падняцьця ўраджайнасьці, пашырэньня пасеўнай плошчы і г. д. Кампанія перавыбараў дэлегацкіх сходаў павінна стаць кампаніяй агляду работы камісіі па палепшаньні працы, быту працоўных жанчын і бытавых сэкцый саветаў.

Камісіі па палепшаньні працы быту працоўных жанчын пры саветах і выканкомах, а таксама і бытавыя сэкцыі саветаў у правядзеньні кампаніі перавыбараў дэлегацкіх сходаў павінны прыняць самы актыўны ўдзел.

У мэтах найбольш пасьпяховага правядзеньня кампаніі перавыбараў дэлегацкіх сходаў, Прэзыдыум ЦВК БССР **прапануе**: саветам і выканкомам паставіць пытаньне аб перавыбарах дэлегацкіх сходаў на пленумах саветаў і выканкомаў, а таксама арганізаваць і правесьці нарады, у якіх павінны прыняць удзел усе савецкія, грамадзкія арганізацыі і друк, як цэнтральныя газэты, так і акруговыя. Гэтыя нарады па прыкладу нарад, якія праводзіліся ў кампанію перавыбараў саветаў, павінны забясьпечыць больш поўны ўдзел у перавыбарах дэлегацкіх сходаў, як органаў улады, таксама і ўсёй савецкай грамадзкасьці.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў.**

Час. вык. аб. Сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Сташэўскі.**

АБ АРГАНІЗАЦЫІ ФОНДУ САЦЫЯЛІЗАВАНАЙ ЗАРПЛАТЫ У БССР.

Згодна зацьверджанаму 5 зьездам саветаў Саюзу ССР 5 гадоваму пляну разьвіцьця народнай гаспадаркі, частка запраэктаванага прыросту зарплаты павінна ісьці на стварэньне спэцыяльнага фонду сацыялізаванай зарплаты, якая будзе выдавацца на аграмаджанае задавальненьне культурна-бытавых патрэб асоб наёмнай працы і ў першую чаргу на забясьпечаньне вучняў дзяцей рабочых і служачых.

Утварэньне гэтага фонду, пачынаючы з 1929-30 г. УсеЦСПС надае выключна вялікае значэньне. Між тым, у праэктах кантрольных лічбаў, складаемых зараз гаспадарчымі органамі, неабходнасьць утварэньня фонду сацыялізаванай зарплаты не знаходзіць пакуль адбітку.

Таму ЎсеЦСПС уносіць на разгляд Савету Народных Камісараў праэкт пастановы аб утварэньні сацыялізаванай зарплаты і просіць аб хутчэйшым яго разглядзе.

УсеЦСПС просіць зараз БССР даць свае заключэньне аб яго праэкце.

АБ КАРМАВЫМ ПЫТАНЬНІ Ў СУВЯЗІ З ПАВЫШЭНЬНЕМ УРАДЖАЙНАСЬЦІ.

Сярод розных способаў павысіць ураджайнасьць на палёх Беларусі, бясспрэчна, найвярнейшым зьяўляецца спосаб унясеньня ўзмоцненага ўгнаеньня гноем. З пэўнасьцю процантаў на 90 можна сьцьвярджаць, што пры ажыцьцяўленьні такога ўгнаеньня ўраджайнасьць павысіцца нават больш намечанай вялічыні.

Але ажыцьцяўленьне гэтага найбольш вернага спосабу магчыма толькі пры ўмове павялічэньня колькасьці жывёлы. Адгэтуль вынікае неабходнасьць пашырэньня жывёлагадоўлі ў БССР.

У якім-жа стане знаходзіцца наша жывёлагадоўля ў сучасны момант? Прыходзіцца, нажаль, пакуль канстатаваць факты далёка нездавальняючага становішча, як па колькасьці, так і па якасьці. Вытворчасьць жывёлы малая і яна ў большасьці выпадкаў у БССР не апалчвае малаком у працягу зімовага пэрыяду кошту тых кармоў, якія ёй скармліваюцца за гэты пэрыяд. Гэта вельмі лёгка выявіць з самых простых разьлікаў. Так, напрыклад, па матар'ялах, сабраных супрацоўнікамі аддзелу жывёлагадоўлі Горацкай Вопытнай Станцыі ў вёсках блізкіх да Горак відаць, што зімовае кармленьне каровы будзе каштаваць (пры прынятых цэнах) у 52-56 руб., а атрымаемае ад яе малако будзе каштаваць ня больш 30-32 руб., з чаго відаць, што карова не аплачвае малаком тых кармоў, якія ёй скармліваюцца ў працягу зімовага пэрыяду.

Гэткае становішча жывёлагадоўлі затрымлівае яе далейшае разьвіцьцё, і нашай бліжэйшай задачай павінна быць такая пастаноўка справы, пры якой корм павінен аплачвацца цалкам прадуктамі жывёлагадоўлі, гной-жа павінен каштаваць гаспадарцы па кошту падсьцілу.

У чым-жа асноўная прычына такога становішча справы, чаму наша жывёла не аплачвае кармоў малочнымі прадуктамі?

Для лепшага ўяўленьня гэтага пытаньня мы спынімся на разглядзе такіх двух прыкладаў кармленьня малочнай каровы.

Возьмем для прыкладу малочную карову з жывою вагою 17-18 пуд., здольную раздаівацца пры добрым кармленьні і будзем яе карміць наступным чынам у суткі: сена сярэдняй якасьці 6 фун., саломы яравой—16 фун., бульбы—4 фун., мукі 1 фунт.

Колькі-ж можа гэта карова, пры паказаным кармленьні, даць малака ў суткі? Каб адказаць на гэта, трэба разглядзець пытаньне, як наогул скарыстоўваюць корм малочныя каровы. З гэтага пункту гледжаньня корм павінен быць падзелен на дзьве часткі: адна частка корму пойдзе на падтрыманьне жыцьця каровы. Гэта частка корму зьяўляецца неабходнай для жывёлы незалежна ад таго, колькі дасьць карова малака. З шматлікіх вопытаў выяўлена, што на кожныя 2 з палов.—3 пуды жывой вагі каровы патрэбна для падтрыманьня жыцьцёвых працэсаў такая колькасьць корму, якая адпавядае па сваёй жыўнасьці аднаму фунту хлебнага зерня або так званай кармавой адзінцы. Такім чынам, калі мы маем карову з жывою вагою 17-18 пуд., дык ёй патрэбна для падтрыманьня жыцьця ў суткі 6-7 фунтаў кармавых адзінак, ды, апроч таго, калі карова цельная, ёй патрэбна на разьвіцьцё цяляці каля аднэй фунтавой кармавой адзінкі ў суткі.

Такім чынам, скармліваючы карове 8 фун. кармавых адзінак, мы зможам разьлічваць на атрыманьне ад яе каля 3 фунта малака. Гэта азначае, што на кожную кармавую адзінку, у гэтым першым прыкладзе кармленьня каровы, мы атрымаем 3/8 фунт. малака, лічачы падтрымліваючы і прадукцыйны корм разам.

Возьмем для той-жа каровы іншы дзённы кармавы рацыён, а імена: 12 фун. сена сярэдняй якасьці—4 фун. карм. адзін., 8 фун. саломы яравой—2 фун. карм. адзін., 30 фун. буракоў—3 фун. карм. адзін., 5 фун. ільняных жмыхаў—6 фун. карм. адзін., усяго 15 фун. карм. адзінак.

З гэтай кармавой дачы пойдзе на падтрыманьне жыцьця каровы і разьвіцьцё цяляці паранейшаму 7 фун. карм. адзінак, а рэшта 8 кармавых адзінак—на павялічэньне малака.

Прымаючы пад увагу, што карова выбрана такая, якая здольна пры адпаведным нармальным кармленьні раздаівацца да 25—30 фун. малака, дык значыцца з 8 кармавых адзінак прадукцыйнага корму можна атрымаць ад гэтай каровы да 20—24 фун. малака.

Такім чынам, скармліваючы карове 15 фун. кармавых адзінак, мы ў выніку можам атрымаць (калі нават узяць меншую лічбу) 20 фун. малака, г. зн. на адну кармавую адзінку ў сярэднім, лічачы падтрымліваючы і прадукцыйны корм, будзем мець у даным выпадку ўжо не 3/8 ф. малака, а 20/15 ці $1^1/_3$ ф. малака. Вядома, што пры такім палепшаным кармленьні аплата корму малаком павялічваецца больш, чымся ў 3 разы.

Прычына такой розьніцы вельмі простая. Тая частка корму, якая ідзе на падтрыманьне жыцьця каровы, будзе аднолькавая ў абодвых выпадках. Гэта частка складае агульныя выдаткі, нязьменныя пры ўсякай удойлівасьці. Выдаткі на гэту частку корму ў першым выпадку кармленьня разьмяркоўваюцца на 3 ф. малака, а ў другім на 20 ф. малака. Зусім зразумела, што частка гэтых выдаткаў на кожны фунт малака ў першым выпадку будзе большая, чымся ў другім. Гэтым і тлумачыцца розьніца ў выніках аплаты корму малаком.

Калі ўзяць тыя-ж цэны на корм, што і раней, дык мы будзем мець наступны кошт дзённай кармавой дачы і малака пры першым рацыёне: 6 ф. сена—6 кап., 16 ф. саломы яравой—12 кап., 4 ф. бульбы—4 кап., 1 ф. мукі—4 кап., усяго 26 кап.; пры другім рацыёне: 12 ф. сена—12 кап., 8 ф. саломы яравой—6 кап., 30 ф. буракоў—23 кап., 5 ф. жмыхаў ільняных—15 кап., усяго 56 кап.

Такім чынам у першым выпадку на фунт малака патрэбна кармоў на $\frac{26}{3} = 8^2/_3$ кап., а ў другім—на $56/20 = 2^4/_5$ кап.

Сутнасьць справы ніколькі не зьмяняецца, калі ўзяць іншыя цэны на корм.

Значыцца для таго, каб каровы аплачвалі малаком поўнасьцю той корм, які ім даецца, для гэтага неабходна перайсьці да магчыма поўнага кармленьня іх. Трэба цьвёрда памятаць, што малочная карова будзе толькі тады выгаднай, калі яна будзе скарыстоўвацца поўнасьцю. Трэба не забываць, што карова—гэта жывая машына, якая служыць для перапрацоўкі кармавых прадуктаў у малако, а ўсякая машына дасьць найвышэйшы эфэкт толькі тады, калі яна працуе з поўнай нагрузкай. Нашы-ж каровы ў большасьці выпадкаў не працуюць пры поўнай нагрузцы. Яны не атрымліваюць у дастатковай колькасьці таго сырога матар'ялу, які-б яны маглі перапрацаваць у малако, а адгэтуль зьяўляецца і стратнасьць іх.

Але для таго, каб перайсьці да нармальнага і поўнага скарыстаньня нашай жывёлы, для гэтага неабходны дзьве галоўныя ўмовы: 1) забясьпечаны і выгадны збыт малочных прадуктаў і 2) наяўнасьць дастатковай колькасьці кармоў.

Першая ўмова зьяўляецца зусім неабходнай, бо толькі тады будзе сэнс перапрацоўваць корм у малако, калі будзем мець галоўны стымул—выгаднасьць гэтай перапрацоўкі і калі на атрыманыя ад продажу малака сродкі можна набываць нестаючыя прадукты ў самой гаспадарцы.

Што датычыцца другой умовы—кармавога пытаньня, дык гэта пытаньне зьяўляецца найбольш вострым пытаньнем у сельскай гаспадарцы БССР. Вострасьць яго ня ў тым, што невядомы тэхнічныя спосабы да яго вырашэньня, а ў тым, што пры вялікай складанасьці гэтага пытаньня і залежнасьці яго ад цэлага шэрагу ўмоў гаспадарчых абставін, рэалізацыя гэтых спосабаў не ва ўсіх выпадках лёгка і хутка ажыцьцяўляецца. Кармавое пытаньне ёсьць пытаньне, якое стаіць асабняком і вырашэньне яго непарыўна зьвязана з рэканструкцыяй усёй сельскай гаспадаркі.

Існуюць дзьве крыніцы атрыманьня і павялічэньня ў гаспадарцы кармоў. Адна, дапаможная, гэта—набыцьцё канцэнтраваных кармоў з боку, другая — вытворчасьць кармоў у самай гаспадарцы.

Першая крыніца—набыцьцё канцэнтраваных кармоў з боку мае вельмі вялікае значэньне ў сучасны пераходны да палепшанага кармленьня пэрыяд. Справа ў тым, што галоўным дэфэктам практыкуемага ў нас кармленьня малочных кароў зьяўляецца недахоп у кармавых дачах, пераваримага бялка. А добра вядома, што як-бы многа корму не давалася малочнай карове, але калі ў ім ня будзе хапаць пераваранага бялка, карова ня зможа даць шмат малака, бо адна з галоўных частак складу малака—бялок (тварожына) можа быць выпрацавана каровай толькі з аналёгічных-жа бялковых матэрый, якія знаходзяцца ў корме. Так, напрыклад, калі-б мы склалі наступную кармавую дачу: 20 ф. саломы яравой—5 ф. карм. адзін., 7 ф. мякіны—2 ф. карм. адзін., 4 ф. бульбы—10 ф. карм. адзін., усяго 17 ф. карм. адзінак., дык ня гледзячы на значную колькасьць кармавых адзінах у гэтай кармавой дачы, мы ўсё-ж не атрымаем доўга вялікай колькасьці малака, бо ў гэтым кармавым рацыёне вельмі мала бялка.

Калі ацаніць практыкуемыя ў нас кармавыя дачы з пункту гледжаньня зьместу ў іх бялка, дык акажацца, што гэты фактар мы сустрэнем ня толькі ў мінімуме, але звычайна ў недахваце.

Увядзеньне ў кармавыя рацыёны канцэнтраваных кармоў і галоўным чынам, жмыхаў і высевак у значнай ступені выправіць паказаныя недахопы ў кармленьні і павысіць скарыстаньне грубых кармоў, якія вырашчваюцца ў самой гаспадарцы. Апошняя заўвага асабліва істотная, і тут у пору прывесьці пункт гледжаньня датчан, якія бачаць сэнс куплі канцэнтраваных кармоў іменна ў тым, каб пры дапамозе іх павысіць аплату грубых і сакавітых кармоў (караньплодаў), вырашчваемых у самой гаспадарцы.

Гаспадаркі, якія набываюць моцны корм для малочных кароў, ня толькі гэтым спосабам павышаюць аплату ўласных грубых кармоў, але разам з тым купляюць у канцэнтраваных кормах танна кожную кармавую адзінку. І сапраўды. Калі прыняць цану аднаго пуда жмыхаў у 1 р. 20 к. і лічыць, што 1 ф. жмыхаў у сярэднім дае адну кармавую адзінку (фунт) мы атрымліваем кошт гэтай кармавой адзінкі ў жмыхах у 3 кап. Але, як раней адзначалася, адна кармавая адзінка, дабаўленая да падтрымліваючага корму, можа даць да 3 ф. малака, якія, зразумела, каштуюць даражэй, чымся 1 ф. жмыхаў.

Аднак трэба не забываць, што такое набыцьцё канцэнтраваных кармоў мае сэнс толькі: 1) пры ўмове наяўнасьці ў гаспадарцы кармоў, якія могуць раздаівацца пры ўжываньні ім канцэнтраваных кармоў і 2) пры ўмове зусім наладжанага і забясьпечанага збыту малочных прадуктаў.

Канцэнтраваны корм, як вядома, атрымліваецца зараз для ўжываньня, галоўным чынам, праз малочна-жывёлагадоўчыя таварыствы, праз іх-жа і забясьпечваецца збыт малочных прадуктаў. Адгэтуль вынікае, што для таго, каб ажыцьцёвіць пераход да правільнага кармленьня малочнай жывёлы, для гэтага неабходна як магага шырэй весьці арганізацыю малочна-жывёлагадоўчых таварыстваў і дастаўкі гаспадаркам канцэнтраваных кармоў на ільготных умовах.

Хоць набыцьцё канцэнтраваных кармоў з боку і можа ўнесьці значнае палепшаньне ў кармленьне малочнай жывёлы, але на гэту крыніцу ўтварэньня кармавых запасаў у гаспадарцы трэба глядзець, як на дапаможную і абмяжоўвацца толькі ёю зусім недастаткова. Асноўнаю крыніцаю атрыманьня кармоў павінна быць сама гаспадарка, для чаго неабходна перабудаваць існуючы севазварот і павялічыць кармавую плошчу.

Пытаньне аб тым, у якім напрамку павінна ісьці гэта перабудова не зьяўляецца новым, і спосабы гэтай перабудовы ўжо даўно досыць добра вядомы.

Уся справа ў тым, што з тэй плошчы, якую мы маем у гаспадарках, можна было-б сабраць найбольшую колькасьць пераправаных пажыўных матэрыяў для жывёлы, а для гэтага павінны быць уведзены такія культуры расьлін, якія даюць найбольшую колькасьць памянёных пажыўных матэрыяў. Гэтаму патрабаваньню адпавядаюць перш усяго культуры бабовых расьлін на травы і зярно, караньплоды і клубняплоды.

З гэтага пункту гледжаньня ўвядзеньне бабовага травасеяньня разьвязвае ў значнай ступені адну з самых галоўных задач кармавога пытаньня—задачу атрыманьня неабходнага запасу бялковых матэрыяў, у якіх адчуваецца найбольш вострая патрэба ў нашых гаспадарках. Тут дарэчы заўважыць, што роля бабовых расьлін у разьвязаньні бялковага пытаньня асабліва высока ацэнена за межамі, дзе, напрыклад, у Даніі травасеяньне займае да 35 проц. пасеўнай плошчы.

Для вырашэньня бялковага пытаньня неабходна культываваньне ў БССР бабовых расьлін ня толькі для травасеяньня, але і на зярно. Той канцэнтраваны корм, які звычайна вырашчваецца зараз ў нашых гаспадарках, складаецца, галоўным чынам, з мукі і зерняў хлебных расьлін, якія зьмяшчаюць каля 7—10 проц. пераправанага бялка, у той час, калі зерні бабовых расьлін (гарох, бабы і інш.) зьмяшчаюць пераправанага бялка 17—19 проц.. г. зн. у два разы больш.

Увядзеньні мукі бабовых расьлін у кармавыя раёны нашым каровам у працягу зімняга пэрыяду адразу зьменіць суадносіны пажыўных матар'яў у спрыяючы бок. Неабходна ў бліжэйшы-ж час увесьці культуру бабовых расьлін на зярно прынамсі з такім разьлікам, каб можна было забясьпечыць кожную малочную карову на зімні пэрыяд 10-15 пудамі мукі бабовых зерняў, тады недахват бялка пры аднычасовых запасах бабовага сена і сіласаванага корму будзе адхілен і каровы павялічаць дачу малака ў такой ступені, што яны будуць аплачваць корм малаком.

Увядзеньне культуры бабовых траў ёсьць першае і галоўнае мерапрыёмства да вырашчваньня кармоў у самой гаспадарцы і ўтварэньня кармавых запасаў. З павялічэньнем апошніх павялічыцца ў гаспадарцы лік жывёлы і павялічыцца іх прадукцыйнасьць, а разам з гэтым зьявяцца магчымасьці лепшага ўгнаеньня палёў.

Калі ў гаспадарцы будуць створаны магчымасьці больш узмоцненага ўгнаеньня палёў, кармавы клін можа быць пашыран увядзеньнем караньплодаў. Караньплоды заслугоўваюць асабліва вялікай увагі з двох пунктаў гледжаньня. Караньплоды зьяўляюцца такімі сакавітымі кармамі, якія стымулюючым чынам уплываюць на малочную прадукцыю і зьяўляюцца такім чынам малакагоннымі кармамі. У зімовы пэрыяд, калі каровы жывяцца сухімі кармамі, скармліваньне караньплодаў аказвае вельмі спрыяючы ўплыў на пераваруляючы орган жывёлы. Але галоўнае значэньне караньплодаў зьяўляецца ў тым, што ў ураджаях караньплодаў можна сабраць яшчэ большую колькасьць пажыўных матэрыяў, чым у травах. Пры добрым угнаеньні гноем адна дзесяціна буракоў можа даць каля 2500 пуд. кораняў. Бяручы пад увагу, што 8-10 пудоў кармавых буракоў пажыўнасьцю адпавядаюць 1 пуду зярна, мы атрымліваем у 2500 пуд. карэньняў буракоў 250-300 пуд. кармавых адзінак. Гэта колькасьць яшчэ больш павялічваецца, калі ўлічыць таксама батву, якой можна атрымаць да 25-30 проц. па вазе ад ураджаю карэньняў, тады разам будзем мець у ўраджаі буракоў з аднэй дзесяціны да 300-340 пуд. кармавых адзінак, г. зн. вялікую колькасьць каштоўных для маладой жывёлы пажыўных матэрыяў.

Асноўная задача кармавога пытаньня—павялічыць да максымуму збор пераправаных пажыўных матэрыяў з тых плошчаў, якія мы маем—павінна вырашацца ня толькі ўвядзеньнем на палёх такіх культур, якія даюць найбольшую колькасьць кармавых адзінак, але аднычасна таксама ўкараненьнем у практыку сельскай гаспадаркі найбольш удасканаленых спосабаў уборкі і захаваньня кармавых расьлін. Шэраг досьледаў вопытных устаноў паказвае, што нездавальняючая ўборка сена вядзе да вельмі вялікіх страт пераправаных пажыўных матэрыяў. Асабліва гэта датычыцца ўборкі бабавых расьлін, у якіх вельмі лёгка асыпаецца лісьце пры няўдалай уборцы ў часе дажджу, пры вельмі частым параварачваньні ў часе сушкі сена. А між тым, якраз у лісьцях бабовых траў зьмяшчаецца найбольшая колькасьць бялка, які зьяўляецца асабліва каштоўным, як адзначана вышэй. Вось чаму неабходна шырокае ўвядзеньне ў практыку палепшаных спосабаў сушэньня сена на козлах і паракладзінах і сіласаваньне зялёнае масы. Асабліва вялікую ўвагу трэба зьвярнуць на апошні спосаб захаваньня зялёнага корму, які мае вельмі вялікае значэньне для умоў Беларусі.

У задачу гэтага артыкулу не ўваходзіць разгляданьне тэхнікі палепшаных спосабаў сушэньня сена і сіласаваньня кармоў (якая дарэчы сказаць, досыць добра асьветлена ў сельска-гаспадарчай літаратуры) але неабходна лішні раз падкрэсьліць, што палепшаныя спосабы сушэньня сена і сіласаваньне зялёнай масы даюць магчымасьць у многіх выпадках павялічыць збор пераправаных пажыўных матэрыяў і асабліва бялка да 40-50 проц., г. зн. значна павялічыць нашы кармавыя запасы.

Найдзенаў.

Аб'яднаная Беларуская Вайсковая Школа выпускае маладых камандзіраў

У шэрагі Чырвонае арміі ўліюцца новыя камандзіры—дзеці рабочых і сялян,—якія павядуць чырвоных байцоў да перамог.

Выпускнікі!—байцы-камандзіры! будзьце гатовы ў кожную хвіліну даць рашучы адпор клясаваму ворагу пралетарыята!

Выпускаем маладых камандзіраў

(Артыкул члена Рэўваенсавету Б. В. А. т. Кажаўнікава)

Новы малады атрад камандзіраў рабоча-сялянскай Чырвонай арміі заўтра дае Аб'яднаная Беларуская Вайсковая Школа.

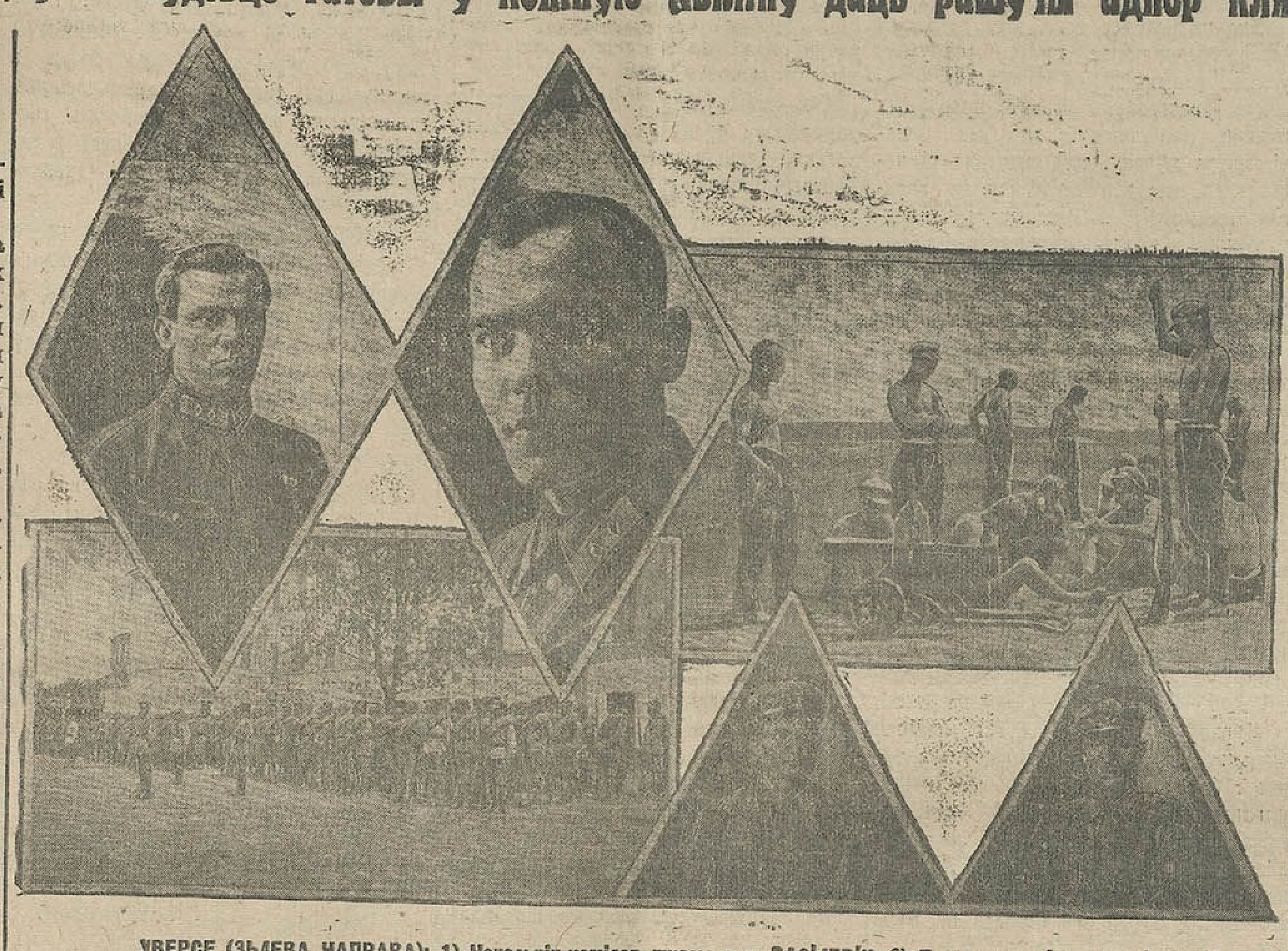

УВЕРСЕ (ЗЬЛЕВА НАПРАВА): 1) Начальнік-камісар школы тав. ВАСІЛЕВІЧ; 2) Пам. начальніка па палітчасьці школы тав. АРАБЕЙ.
УНІЗЕ (СПРАВА НАЛЕВА): 1) Выпускнік—т. КАЗЛОЎ (артылер.); 2) Выпускнік—т. КАСЬЦЮЧЫК (пяхота).
ЗДЫМКІ АГУЛЬНЫЯ: Курсанты чысьцяць „Максімку“ і школа перад паходам.

ШТО ДАЛІ 4 ГАДЫ ВУЧОБЫ.

За гэты час мы прайшлі суровую школу вайсковай падрыхтоўкі. З тых хлапцоў, якія прышлі ў школу ў вопратках вёскі і заводу і якія ня ведалі асноў вайсковай справы—вышла стройная фалянга кваліфікаваных байцоў—камандзіраў РСЧА.

На працягу 4-х гадоў курсант з вялікай упартасьцю штурмаваў вайскова-палітычную навуку. Ня ўсім аднолькава давалася гэтая справа, адны лягчэй уяўлялі сабе тое, што выкладаў настаўніцкі і камандны склад, а другія аўладалі гэтым з вялікай працай.

Прышлі мы ў школу з рознай агульнай адукацыяй. Цяпер гэта фаланга камандзіраў уліваецца ў шэрагі Чырвонай арміі, добра ўявіўшая сабе вайскова-палітычную справу і можа ўпэўніць сваіх выхавацеляў, што з абавязкамі камандзіра разьдзелу яны справяцца з гонарам. Праца нашых школьных выхавацеляў поўнасьцю пяройдзе праз выпусніка-камандзіра шырокім вучням чырвонаармейцам. Сёньня малады камандзір добра ўявіў сабе тыя задачы, якія на яго ўскладае партыя і савецкая ўлада. Мы з вялікай бадзёрасьцю ідзем у часьці, каб на падставе тых ведаў, якія дала нам школа, на працягу 3-4-х гадоў, вучыць чырвонаармейцаў і весьці іх у бой цьвёрда і рашуча.

Выпускнік Пяцюшкін.

КАЛІ ЛЯСКАТАЛІ КУЛЯМЁТЫ...

(Крыху гісторыі АБВШ).

1918—1920 гады, гады непамерна напружаныя, гады гэраічнай барацьбы. Хто іх не памятае. Камандныя курсы „Кузьні перамогі“ кідаюць сваіх байцоў то на адзін, то на другі фронт. Дзе вораг—там курсанты. Арэхаў,—Міхайлаўка—бой з песьнямі... Потым Ленінград, Яраслаўль. Поўнач, поўдзень і захад. Перакоп... Усюды трэба было пасьпець і курсанты пасьпявалі.

Паўднёвы фронт. Брыгада курсантаў адыходзіць з боем. Суседзі даўно адышлі. Пагроза абкружэньня ўсё большая і большая. Вось, вось „мяшок завяжуць“. Засталася адна дарога і тую кожную хвіліну могуць перахапіць. 4 і 6 роты атрымалі задачу; «Застацца, прыкрыць адыход—выратаваць брыгаду». І яны засталіся.

Вораг шалёна насядаў. Ён не чакаў такога супраціўленьня. Лепшыя часткі Урангеля „Драздоўцы“ (афіцэрскія палкі) не змаглі перамагчы брыгаду. Пачала абыходзіць коньніца. Курсантаў ужо мала. Яны ведаюць, што ім усе шляхі адыходу закрыты. У іх адна думка: „Выратаваць брыгаду“...

Разгорнутая коньніца ўсё бліжэй і бліжэй. Блеск шабляў на сонцы. Ні воднай кулі міма... Ня бывалая ў гісторыі боек сутычка. Жменя пяхоты штыком адбівае коньніцу. Яны не адступілі.

Брыгада пасьпела выйсьці з акружэньня. Яна была выратавана. Памяць аб гэраічна загінуўшых па гэты дзень жыве ў нас. Яны ніколі ня будуць забыты: «Сярод нас іх памяць будзе жыва, і славу ў песьнях мы пяем».

Канец 1920 году. З усіх франтоў зьвяртаюцца курсанты. Іх засталося мала. Ядро, якое зьвярнулася з паўднёвага фронту на Маскоўскія курсы, было перакінута ў Менск і палажыла аснову №-кіх пяхотных курсаў. Вучоба „на варце“. На мяжы неспакой. Бандытызм. Два тыдні сон з вінтоўкаю ў руках, потым шырокая грамадзкая работа ў горадзе.

Вучоба наладжваецца. Дружная праца з рабочымі арганізацыямі. 1924 год. Рэарганізацыя курсаў у Аб'яднаную Беларускую Вайсковую Школу, імя ЦВК Беларусі. Школа камплектуецца з мясцовага працоўнага насельніцтва Беларусівацыя школы, удзел у разьвіцьці нацыянальнай культуры і агульнага прагрэсу краіны. Выпуск за выпускам. Год за годам. І кожны год мы ўспамінаем, аддаем належнае нашым папярэднікам. Моладзь на іх традыцыях выхоўваецца, расьце, мацнее, рыхтуецца да бою.

М. Уткін.

КУЛЯМЁТНАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ НА „ПАЗІЦЫІ“.

ШТО ДАЕ АБВШ.

Заўтра АБВШ робіць чарговы выпуск маладых камандзіраў. З іх 75 пр. беларусы. Апошні год быў годам узмоцненай беларусізацыі школы, пераўтвараючы яе ў нацыянальную вайсковую школу. 1928-29 вучэбны год вызначаецца ў тым, што наша школа жыла ўвесь час жыцьцём страявых часьцін РСЧА і ўся праца па падрыхтоўцы вялася сумесна з часьцямі беларускай дывізіі. Дзякуючы гэтаму малады камандзір, прышоўшы ў часьціну, зможа хутка арыентавацца і знайсьці сабе месца ў агульнай сыстэме той часьціны, куды ён будзе прызначан. Ён ня будзе чакаць форм падрыхтоўкі і выхаваньня. Наша школа ў мінулым годзе па некаторым галінам стралковай падрыхтоўкі займае першае месца сярод вайсковых школ нашага СССР.

Сучасны бой вымагае, ад камандзіра надмернай вялікай фізычнай вынослівасьці, вялікай напружанасьці нэрваў, уменьня хутка рэагаваць на кожную абстаноўку, уменьня кіраваць і вясьці масу ў бой у самых складаных яго формах, інакш кажучы,—уладаць вышэйшымі тактычнымі формамі бою.

Усё гэта, у асноўным, нашаму маладому камандзіру мы далі; разам з гэтым далі яму і мэтад, як у далейшым ён павінен ісьці наперад, памятаючы, што прыносіць кожны дзень новае ў вайсковай справе, і што будзе толькі той перамагаць з меншымі стратамі, хто бязупынна будзе над сабою працаваць ува ўсіх галінах вайсквай справы. Мала быць падрыхтаваным вузка ў вайсковай справе, ці, як кажуць, быць вузкім тэхнікам. Наш камандзір павінен быць вайсковым майстрам і, адначасова, быць палітычным кіраўніком даручаных яму мас, умець выхоўваць іх у духу ленінізму, памятуючы, што добра выхаваная чырвонаармейская частка будзе добра біць ворага. І гэта мы яму далі. Мы ў гэтым годзе, у параўнаньні з мінулым, даём больш процант рабочых, зьніжаючы амаль да нуля групу іншых. І ў партыйных адносінах у гэтым годзе процант падвысілі, чым забясьпечваем лінію РВС СССР, паляпшаючы якасьць каманднага складу ў яго сацыяльным адборы, баявой і сацыялістычнай падрыхтоўцы.

Начшколы—Васілевіч.

Шчырая падзяка школе.

У маім жыцьці сёньняшні дзень асаблівы. У пачуцьці нешта надзвычайнае. Сёньня я камандзір РСЧА. А быў пастухом, працаваў па найму, батрачыў. Пралетарская дзяржава зрабіла з батрака камандзіра.

Слухайце Чэмберлены, Брыяны, Чан-Кай-Шы. Сёньня выпуск чырвоных камандзіраў! Пралетарыят куе сваю абараназдольнасьць.

Раней быў я батраком, пасьвіў кароў, галадаў, хадзіў, голы босы. Усё гэта мінула, адны ўспаміны. Вырас і стаў абаронцам неабсяжных межаў СССР. Усе сілы аддам, каб аберагчы іх ад клясавага ворага. Я ні адзін, нас тысячы, мы—сіла.

Раней ні мой бацька, ні я не маглі думаць, што сын батрака можа быць камандзірам. Гэтага раней, да рэвалюцыі не магло быць. Я ня мог быць афіцэрам у старай арміі, бо я—батрак. Кастрычнік дазволіў мне стаць камандзірам, адчыніў дзьверы перад батракамі.

Тры гады ў школе мне далі многае, я вырас культурна і палітычна, набыў пэўны сьветапогляд нажыцьцё, на сучаснасьць, што я буду абараняць ад тых, хто хоча ўсё гэта задушыць.

Выношу шчырую падзяку ўсяму камаднаму, палітычнаму і настаўніцкаму складу школы за 3-хгадовае выхаваньне мяне ў школе і абяцаю: „Цьвёрда стаяць на варце заваёў пад сьцягам УсеКП“. Дзенісенка.

З пастухоў—у чырвоныя камандзіры.

Я—сын селяніна Гродзенскай губерні. У імпэрыялістычную бойку быў эвакуаваны ў Бабруйскую акругу, дзе з малых гадоў стаў пастухом па найму. Улетку пасьвіў быдла, а ўзімку вучыўся і быў аднначасова вартаўніком у гэтай самай школе. Палітыкай стаў цікавіцца з 16-ці год. У 1923 годзе ўступіў у КСМ, быў сакратаром ячэйкі і цераз 2 гады быў камандыраваны на курсы палітасьвета. Быў загадчыкам хаты-чытальні, і ў апошні час працаваў у саўгасе рабочым. Адукацыю маю ніжэйшую. У 1925 годзе быў камандыраваны ў АБВШ, якую ў гэтым годзе з посьпехам скончыў і атрымаў званьне камандзіра РСЧА. На працягу вучобы ў школе выконваў грамадзкую працу, быў сакратаром ячэйкі КСМ і працаваў сябрам Бюро К-ту УсеКП(б), сябра партыі з 1926 году. Нараджэньня 1906 г.

ЯНКА КАСЬЦЮЧЫК.

АД САХІ — У ЧЫРВОНЫЯ КАМАНДЗІРЫ

Увага, якая аддаецца т. Казлову ў наш урачысты дзень выпуску, не выпадковая, а заслужаная ім.

Казлоў—сын селяніна серадняка, да паступленьня ў школу працаваў на гаспадарцы свайго бацькі і быў аначасова актывістым у вёсцы. У 1924 г.ён паступіў у камсамол, з 1925 году кандыдат і з 1928 г. сябра партыі. Як і большасьць сялянскіх сыноў, адукацыю мае ніжэйшую—першую ступень. Будучы яшчэ у вёсцы, дома быў членам райкому камсамолу, сакратаром вясковай камсамольскай ячэйцы, сябрам праўленьня каапэрацыі. У школе таксама Казлова выбіраюць сакратаром ротнай камсамольскай ячэйцы, а потым сябрам Бюро К-ту КСМ школы. З працай, якая ўскладалася на яго, як на сакратара ротнай ячэйцы і сябра бюро камсамольскага к-ту школы, спраўляўся добра. Па вучэбнай і страявой часьці Казлоў на працягу 3-х год ішоў уперадзе, як агульны бал больш астатніх, што і дазволіла яму быць першым у сьпісу старшынства выпуску.

Стараннасьць і добрасумленнасьць Казлова да ўсіх зьяў у школе, дысцыплінаванасьць ва ўсіх адносінах дапамаглі перамагчы сваю нізкую адукацыю і стаць першым па сьпісу старшынства.

Вызначаючы першых, якія самі сябе вызначылі на працягу знаходжаньня ў школе, Аб'яднаная Беларуская Вайсковая Школа жадае і ў далейшым выпускаць усіх курсантаў з сваіх сьцен такімі стараннымі, як т. Казлоў. Р. ПЯТРОЎСКІ.

НАГЛЯДАЛЬНЫ ПУНКТ.

51-ая на Перакопе.

(Успаміны б. чырвонаармейца, які служыў у дывізіі т. Блюхера)

У гарачае да болю, да нудоты лета 1920 году 51-я дывізія прыбыла на паўдзённы Перакопскі вучастак нашых франтоў. Абнаглеўшыя дывізіі Карнілаўцаў, Маркаўцаў, Драздоўцаў—цьвет бела-бандыцкіх сіл Урангеля, скарысталі нашу часовую слабасьць, паколькі нашы галоўныя сілы былі заняты заходнім фронтам, і дзікаю ардою вылезьлі з-за Перакопскага валу ў Таўрыю.

Зазванілі званы на сонных званіцах „благовестуючи“ навакольнаму насельніцтву аб тым, што зьбеглы з белымі „баця“ вярнуўся ў сваю „парафію“ і заклікае „паству“ пакаяцца ў грахох і падзякаваць богу за збавеньне ад найсьця „чырвонае нечысьці“.

Закурыліся трубы ў манастырох, куды таксама вярнуліся былыя гаспадары—манахі і сталі адаграваць свае кадзілы.

Рупатлівыя камэнданты, праз інстытут якіх кіравалася „пакароная“ Таўрыя, з карэньнем вырывалі чырвоную крамолу, жорстка распраўляючыся з усімі, хто падазраваўся ў прыхільных адносінах да Чырвонай арміі. Расстрэлаў было мала, хіба за адсутнасьцю часу, калі насядала Чырвоная армія, а то звычайна, па старому добраму часу, ужывалася больш шыбельніца з усімі рытуаламі. Палкавы „баця“ настаўляў пакаяцца ў грахох, абяцаў прыкласьці да крыжа і эвангельля і чырвоныя крамольнікі з блаславеньня „пастыра“ падцягваліся на перакладзіны. Апрача гэтае выхаваўчае працы вялася і гаспадарчая. Руплiва і начыста „гарманавалася“ сялянскае збожжа і сьпешна перакачвалася ў Крым на ўсялякі выпадак.

Апошні з белых няўдальцаў—барон Урангель уласным аб'ездам сваіх „хрыстолюбивых“ банд падымаў дух змагацца за „адзіную непадзельную“.

Нашым часьцям прышлося заняць абараняючую ролю, захоўваючы ў левабярэжнай Украіне пляцдармы для таго, каб з надыходам лепшага часу перайсьці ад абароны да наступу. Галоўным з такіх умацаваных пляцдармаў была „Кахоўка“ (сяло на левым беразе Дняпра супроць Бераслаўля). Гэты пляцдарм абараняўся намі для непасрэднага ўдару на Перакоп і такім чынам пагражаў зарваўшайся арміі Урангеля быць адрэзанай у Таўрыі ад прытулку за Перакопскі вал. 51-я дывізія на чале з т. Блюхерам і была кінута на неспакойны Кахоўскі пляцдарм для абароны яго ад штодзённага штурму белых, а потым і для галоўнага ўдару на Перакоп.

Памятныя цёплыя ночы жніўня месяца 1920 г. Кахоўскі пляцдарм быў у гэты час чырвонаю выспаю ў белай Таўрыі. Аддзеленым ад савецкай Херсоншчыны Дняпром нашым часьцям прышлося адбіваць шалёны націск белых, якія былі ўзброены ў той час навінамі ангельскай вайсковай тэхнікі—танкамі. Пытаньне аб адступленьні не стаяла ды і не магло стаяць. Адступіць праз Дняпро шырынёю з вярсту пад непасрэдным націскам белых было немагчыма. Быў адзін выхад—біцца да апошняга.

У гэты час, калі белыя кінулі цьвет белай арміі Карнілаўскую дывізію на ліквідацыю нашага Кахоўскага пляцдарму, яны зусім нечакана напароліся на толькі што прыбыўшую 51-ю дывізію.

Наступ у поўнач урачыста адчынілі дванаццаць ангельскіх танкаў. З трэскам і хрыпам танкі агалялі наш прытулак ад драцяных умацаваньняў. З танкаў, якія перапаўзалі праз нашы акопы былі чуваць пагардлівыя выкрыкі белых: „расчищаем путь Корниловской дивизии“. Але ня гледзячы на колькасную і тэхнічную перавагу белых „путь“ для карнілаўцаў ачысьціць не ўдалося, а сама карнілаўская была «расчышчана» нашчэнт. 2 танкі засталіся на нашай тэрыторыі і шмат афіцэрскіх галоў палягло касьцьмі ў шалёнай сутычцы з байцамі 51-й дывізіі за лёс чырвонага Кахоўскага пляцдарму. Пляцдарм застаўся за намі.

Апрача маральнай страты людзей ды яшчэ і „лепшых першапаходнікаў“ і танкаў, белыя былі дэмаралізаваны наяўнасьцю, на словах палонных, якіхсьці «чырвоных чарцей», якіх не палохае танк і не бярэ куля. „Чырвонымі чарцямі“, празвалі байцоў 51 Блюхераўскай дывізіі не таму, што яна належала да часьцей Чырвонае арміі, а па вельмі простай прычыне. Прыбыўшая на Перакопскі фронт 51-я дывізія была ўзнагароджана за ўдалую расправу з Колчакам абмундыраваньнем. Прычым здарылася так, што бялізна ва ўсіх байцоў 51-й дывізіі была пашыта з чырвонага кумачу не па якіх колечы меркаваньнях тактычнага сэнсу, а мусіць таму, што ў 1920 г. пераборлівымі быць ня прыходзілася, што было тое і насілі. Вось на гэтыя чырвоныя кашулі і нагавіцы і напароліся карнілаўцы на Кахоўскім пляцдарме. З таго часу і пашла сярод белых пра 51-ю дывізію слава „чырвоных чарцей“. Да прозьвішчаў «Будзённага», „Жлобы“, якія прыводзілі ў жар і лютую злосьць белае камандаваньне, дадавалася прозьвішча т. Блюхера. Ганаровую назву «чырвоных чарцей» 51-я дывізія апраўдала. Пры ўзяцьці Крыму на яе долю выпала гістарычная задача наступу на Перакопскі вал.

Плян Урангеля ажыцьцявіць паход на Маскву пацярпеў няўдачу. Замірэньне на польскім фронце дало маж-

...

СУВЯЗЬ ШКОЛЫ З СЧФ НЯМЕЧЧЫНЫ

У пісьмовай сувязі з атрадам Саюзу Чырвоных Франтавікоў г. Лейпцігу і Бейліц школа састаіць ля двух год. Шмат лістоў, фота-здымкаў, плякатаў, газэт і розных матар'ялаў атрымалі мы за гэты час. Увесь матар'ял скарыстоўваецца для азнаямленьня з ім шырокіх мас курсантаў, чырвонаармейцаў і кампаліт-складу школы. Больш цікавыя лісты накіроўваліся ў насьценныя газэты школы.

Добрыя посьпехі маюцца ў сэнсе масавасьці і сувязі: ... падцьверджаючыя зьвесткі газэт.

Усё гэта рабіла вялікае ўражаньне на слухачоў. Гэта зьўляецца вельмі каштоўным у нашым інтэрнацыянальным выхаваньні.

Маюцца і некаторыя недахопы, зьвішчэньне якіх павінна значна падняць каштоўнасьць пісьмовай сувязі з замежнымі таварышамі.

Створаная па ротах, батарэях, камандах тройкі праводзілі ўсю працу вакол атрыманых лістоў (гутаркі, тлумачэньні, складаньне лістоў і г. д.).

...

К-т А. Боньін.

Больш увагі да падбору кандыдатаў.

ТРЭБА МОЦНА УДАРЫЦЬ ПА ЗЛАЧЫНЦАХ

(Да ўвагі Аршанскай РСІ і Акрза).

[illegible]

Больш увагі ўсебеларускай выстаўцы.

ЗАКАНЧВАЕЦЦА ПАДРЫХТОЎКА І РАЗЬБІЎКА ТЭРЫТОРЫІ ПАД ПАРАДКУ САДУ І ЗАСЕВУ ЗЯМЛІ.—СПАЗЬНЕНЬНЕ БЕЛДЗЯРЖСТРОЮ З СКЛАДАНЬНЕМ ПРАЕКТАЎ ЗАТРЫМЛІВАЕ БУДАЎНІЦТВА.

[illegible]

Калі-ж, урэшці, пачнецца ўшчыльненьне кватэр?

[illegible]

АРГАНІЗУЕМ ДАПАМОГУ

Кожны сьвядомы рабочы і селянін павінен абвясьціць рашучую барацьбу антысэмітызму.—„ОЗЕТ“ дапамагае яўрэйскай беднаце асесьці на зямлю.—Купляючы білет „ОЗЕТ“-лётарэі, ты выконваеш свой інтэрнацыянальны абавязак.

Антысэміт зьяўляецца клясавым ворагам працоўных.

Хто не разумее таго, што ў нашым інтэрнацыянальным саюзе рэспублік усякая нацыянальная варожасьць разьядае і расслабляе фронт працоўных супроць капіталізму, хто сее нянавісьць да яўрэяў, той сьвядома ці несьвядома, але дапамагае нашым ворагам. Антысэміты выконваюць ролю падгалоскаў капіталістаў, ажыцьцяўляючы іх контррэвалюцыйныя пляны.

Кожны сьвядомы рабочы, кожны сьвядомы селянін павінен абвясьціць рашучую барацьбу антысэмітызму, як свайму кроўнаму ворагу.

Кожны сьвядомы рабочы і селянін, кожны працоўны павінен дапамагчы «ОЗЭТ'у» ўсталяваць яўрэяў на зямлі.

Яўрэяў—на зямлю! Гэткі павінен быць лёзунг ня толькі працоўнага яўрэя, але і працоўных любой нацыянальнасьці. Цар забараняў беднякам яўрэям займацца сельскаю гаспадаркаю, дазваляючы капіталістам яўрэям, накшталт Бродзкага, уладаць вялікаю маемасьцю. Яўрэйская беднага ня мела пры царызьме права займацца самым распаўсюджаным у нашай краіне промыслам—земляробствам.

Савецкая ўлада, якая ўстанавіла раўнапраўе працоўных усіх нацыянальнасьцяй і вымела жалезнай мятлой Кастрычнікавай рэвалюцыі паразітаў усіх нацыянальнасьцяй, дала права яўрэям працаваць на зямлі. Але яўрэям адводзяцца землі цяжкія для апрацоўкі (у Крыме, на Д. Усходзе і г. д.). Вопыту ў земляробчай працы яўрэйская бедната яшчэ ня мае. А дзяржава ня так багата, каб аказаць дапамогу яўрэям-перасяленцам у поўным абхваце.

На дапамогу яўрэям-перасяленцам прыходзіць «ОЗЕТ», дапамагаючы яўрэям асесьці на зямлю, садзейнічаючы таму, што яўрэі-земляробцы разам з земляробцамі іншых нацыянальнасьцяй, дапамагаюць узьняцьцю сельскай гаспадаркі, адхіленьне цяжкасьцяй ў забясьпечаньні хлебам і іншымі сельскагаспадарчымі прадуктамі.

«ОЗЕТ» для гэтай мэты наладжвае лётарэю. Задача і абавязак кожнага працоўнага, якой-бы нацыянальнасьці ён ня быў, дапамагчы «ОЗЕТ'у» у гэтым пачынаньні. Чым больш яўрэяў асядзе на зямлю, чым лепш яны павядуць сваю гаспадарку, тым шпарчэй пойдзе ўздым сельскай гаспадаркі і прамысловасьці.

Працоўныя Савецкага Саюзу ня раз дэманстравалі сваю інтэрнацыянальную салідарнасьць. Агульнымі сіламі яны дапамогуць працоўным яўрэям стаць раўнапраўнымі членамі ў сям'і работнікаў на зямлі. Усе працоўныя далучацца да абяцаньня дэлегатаў Данбасу: «Мы абавязваемся распаўсюдзіць па акрузе ня менш 50000 білетаў „ОЗЕТ“-лётарэі, што зьявіцца найлепшаю дапамогаю перасяленцам“.

Усе працоўныя далучаюцца да голасу арцёмаўцаў, якія гучна абвясьцілі:

„Наш лёзунг—агонь па антысэмітызму“.

Н. Семашка.

ХРОНІКА.

За другі дзень індустрыялізацыі.

З боку цэлага шэрагу прафарганізацыяў паступілі прапановы аб правядзеньні, па прыкладу 1-га дню індустрыялізацыі, правесьці 25 снежня—другі дзень.

Прэзыдыум ЦСПСБ знайшоў гэту прапанову мэтазгоднай і прапанаваў ЦП саюзаў абгаварыць гэтае пытаньне на масавых рабочых сходах.

Да прыезду польскай дэлегацыі рабочых і сялян.

[illegible]

Да выпуску школы АБВШ.

[illegible]

Прыезд т. Лебедзева.

[illegible]

Рэалізацыя 3-е пазыкі сярод жанчын.

[illegible] Да гэтага часу ўжо рэалізавана 15500 руб. Мяркуецца распаўсюдзіць пазыку на 150 проц. Праца па рэалізацыі пазыкі галоўным чынам праводзіцца сярод гаспадынь.

* * *

Піянэратрады і школы Менску пачалі кампанію па падпісцы на пазыку індустрыялізацыі. 3-ці піянэратрад базы імя т. Гамарніка падпісаўся на 31 руб, сярод якіх піянэр Аксельрод на—15 руб., Гельфанд—5 рублёў.

Падпіска працягваецца.

Прыезд вядомага яўрэйскага вучонага.

[illegible]

Месячнік дапамогі дзецям.

[illegible]

Прыём на курсы медсясьцёр.

[illegible] Заняткі пачнуцца 15 верасьня.

Адчыняюцца новыя школы.

У гэтым годзе ў Менску адчыняюцца 5 новых школ для падрыхтоўкі рабочых у школы ўзвышанага тыпу.

У школы будзе прынята звыш 300 чалавек.

Камсамольцы—у вёску.

У Міжнародны Юнацкі Дзень камсамольская ячэйка дражджавога заводу „Чырвоная Зорка“ пасылае ў падшэфную вёску групу камсамольцаў. Камсамольцы наладзяць у вёсцы вечар, прысьвечаны МЮД. Будзе пастаўлены даклад, праведзены палітгульні і інш.

Перасоўчны зуба-тэхнічны габінэт.

Менскае аддзяленьне Чырвонага Крыжу ў якасьці вопыту арганізавала перасоўчны зуба-тэхнічны габінэт. Габінэт у апошні час абслугоўваў жыхароў Плешчаніцкага раёну. Прапушчана—звыш 800 чалавек.

Дапамога пагарэльцам.

„Чырвоны Крыж“ адпусьціў у дапамогу пагарэльцам в. Роўнапольле 250 рублёў.

У вёсцы арганізавана дзіцячая пляцоўка.

Сканчэньне прыёму на пэдтэхнічных курсах.

Скончаны прыём на менскіх двухгадовых пэдагагічных курсах. Прынята 135 чалавек, большасьць з якіх—сяляне-беднякі. Рабочых на курсы прынята каля 30 чал.

Заняткі пачнуцца з 2 верасьня.

Прыём залікаў адтэрмінаваны

Менскі Дзяржаўны Унівэрсытэт адтэрмінаваў прыём залікаў ад студэнтаў усіх курсаў да 25 верасьня.

Заняткі ў БДУ па ўсіх факультэтах пачнуцца 1 кастрычніка.

Дзяржава дапамагае.

У сувязі з павялічэньнем студэнтам ВНУ, тэхнікумаў і рабфакаў стыпэндый, Дзяржплян БССР пастанавіў прапанаваць НКАсьветы вылучыць дадаткова ў стыпэндыяльны фонд 196 тысяч 355 руб.

Апрача гэтага Дзяржплян прапанаваў НКАсьветы адпусьціць 64 тыс. 788 руб. на адчыненьне ў Гомелі дзённага рабфаку.

Вывучэньне яўрэйскай старажытнасьці.

Загадчык яўрэйскага аддзелу БДН т. Палеес нядаўна вярнуўся з камандыроўкі па Бабруйшчыне і Аршаншчыне, дзе яму ўдалося сабраць багата экспанатаў з яўрэйскай старажытнасьці. У м. Дуброўні гэты супрацоўнік трапіў „пінкос“ (летапіс мястэчка) пачатку 19-га стагодзьдзя. Таксама ўдалося дастаць „пінкосы“ цэлага шэрагу мястэчак і вёсак Бабруйшчыны, пляны першых яўрэйскіх земляробчых вёсак, дагаворы з абшарнікамі, якія характарызуюць першыя крокі арганізацыі яўрэйскіх земляробчых селішчаў. Апошнія дакументы адносяцца да эпохі Мікалая І.

Курсы клюбных працаўнікоў.

Прэзыдыум заслухаў інфармацыю аб працы ўсебеларускіх курсаў клюбных працаўнікоў.

— Курсы ахапілі 39 чалавек, з якіх большасьць—рабочыя. Курсанты па сканчэньні заняткаў наведалі маскоўскія рабочыя клюбы дзе азнаёміліся з працаю апошніх. Прэзыдыум выказаўся за арганізацыю акруговых курсаў клюбнага актыву.

Абавязковае навучаньне дзяцей

Прэзыдыум Менскага Гарадзкога савету вырашыў увесьці ў гэтым годзе абавязковае навучаньне дзяцей 8—10 гадовага ўзросту. Рэгістрацыя дзяцей будзе скончана 10 верасьня.

Будаўнічая праца ў Магілеўшчыне.

[illegible]

КІНО „КУЛЬТУРА“.

НАЧНЫ РАМІЗЬНІК.

[illegible] і ў выніку самі сталі рэвалюцыянэрамі. Ніякага клясава-сьвядомага звароту ў іх псыхіцы не адбылося. Імі рушыць мяшчанская пашана памяці памершага па іх віне і блізкае да вар'яцтва пачуцьцё каяньня.

Вось такі—„Начны рамызьнік“. Але адэская кіно-фабрыка сьціплая. У тытульным лісьце фільмы адсутнічае назва кінофабрыкі.

[illegible] надта часта прыбягае Вуфку, каб стушаваць затхласьць справы трохі няўпэўнай сьвежасьці.

Бучма, вельмі добры актор, які напамінае Масквіна, не ратуе палажэньня. Не ратуе палажэньня выдатна іграючы конь.

Карціна ня толькі кепска ідэолёгічна, яна вельмі звычайна кінематографічна. Яна адносіцца да таго мастацтва, якое служыць для траты часу. Р. Г.

ШАХМАТЫ № 30 (175)

пад рэдакцыяй А. Каспэрскага.

Задача № 28 Я. Каменецкага, Менск.

Бел. Крс3, Фе4, Лh6, Cd7, Kg4. п п b4, c6, f6 и f7 (9)

Чорн. Kpd6, Фg6, Лh8, Kd8 пп c4, c7, f4, h7 (8).

Мат у 2 хады.

Партыя ірана ў 4 туры Карлстадзкага турніру:

Бел. Капаблянка, чорн. Багалюбаў.

1. d2-d4 Kg8-f6, 2. c2-c4 g7-g6, 3. g2-g3 Cf-8-g7, 4. Cf1-g2 0-0, 5. e2-e4 d7-g6, 6. Kg1-e2 Kb8-d7, 7. 0-0 e7-e5, 8. d4-d5 Kd7-c5? трэба было раней a7-a5! 9. Kb1-c3? a7-a5, 10. h2-h3 b7-b6, 11. Cc1-e3 Фd8-e7, 12. a2-a3 Kf6-h5, 13. b2-b4 a5:b4, 14. a3:b4 Ла8:a1, 15. Фd1:a1 Kc5-a6, 16. b4-b5! Ka6-c5, 17. Фa1-a7! f7-f5, 18. Ce3:c5 d6:c5, 19. d5-d6! Фe7:d6, 20. Лf1-d1 Фd6-e6 21. e4:f5 Фe6:f5, 22. Kc3-e4! Kh5-f6, 23. g3-g4! Фf5-e6, 24. Фa7:c7 Kf6:e4, 25. Cg2:e4 Фe6-f6, 26. f2-f3 h7-h5! 27. Лd1-d6 Фf6-h4, 28. Kpg1-g2 h5:g4, 29. h3:g4 Cc8:g4! 30. Лd6:g6 Cg4-h3+, 31. Kpg2-g1 Фh4-e1+, 32. Kpg2-h2 Фe1:e2+, 33. Kph2:h3 Лf8:f3+, 34. Ce4:f3 Фe2:f3+, 35. Лg6-g3 Фf3-h1+, 36. Kph3-g4 Фh1-e4+, 37. Kpg4-h3 Фe4-h1+ розыгрыш, вельмі цікавая партыя.

Міжнародны турнір у Карлсбадзе.

Закончыўся перамогай Німцовіча+15 з 21, далей Капаблянка і Шпільман+14 з пал. (Шпільман у прадастатнім туры выіграў у Капаблянкі).

4. Рубінштэйн 13 з пал., 5, 6 і 7 Беккер, Відмар і Эйве+12 і 8) Багалюбаў+11 з пал.

Міжнародны рабочы турнір у Ленінградзе.

Пакуль што на першым мейсцы чэскі ігрок Чах, далей Грыгор'еў і Раманоўскі.

Каманда ад БССР на ўсесаюзныя спаборніцтвы ў Адэсе:

1. А. Каспэрскі, 2. Маневіч, 3. Блюмьерг, 4. Сташэўскі, 5. Тышлер, 6. Гаухбэрг, 7. Мазэль І., 8. Шукевіч, 9. Ю. Майзель 10. Гаввi і кандыдат Біндлер.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 31-га ЖНІЎНЯ 1929 г.

	Куп.	Прал
1 6 проц. выйгр. паз.	4.89	
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	130.--	132
Выйгр. пазыка 1929 г.	101.60	102.—
10 проц. выйгр. пазыка 1927 г.	26.41	26.51
3-я сялянск. выйгр. паз. 1927 г.	5.02,5	
Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10.35	10.70
1 выйг. паз. індустр. 27 г.	25.62,5	25.72,5
2 „ „ „ проц.	26.78	26.87
„ „ „ „ 6-проц.	25.66	25.76
II проц. дзярж. паз. 28 г.	105.48	105.53
12 проц. рэнтная пазыка 1927 г.	102.97	—

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА.

А. П. Магілеўшчына. Допіс „Рыхтуем вясковы актыў“ пераслалі ў інспэктуру Нар. Асьветы Магілеўскай акругі.

НУЛЬ. Дуброўна. Допіс „Разгон настаўнікаў“ пераслалі ў інспэктуру Нар. Асьветы Аршанскай акругі.

А. АНТОНАВУ. Шасьцёраўка. Ваш допіс „Хто тут вінават?“ пераслалі ў Клімавіцкі РВК.

СЬВЯДОМАМУ. С.-Гарадок. Допіс „Сакратар адгукніся“ зьмясьціце ў сваёй насьценгазэце. У „С. Б.“ ня пойдзе. Дробязь.

Апавяшчэньні.

У панядзелак, 2 верасьня, а 6 з пал. гадзін увечары ў вялікай залі клюбу імя Карла Маркса склікаецца раённая нарада Кастрычнікаўскага раёну: сакратароў савецкіх, вузаўскіх і вытворчых ячэяк, старшынь фабзавмясцкомаў (камуністаў), старшынь ЦП ці сакратароў (членаў партыі), дырэктароў фабрык і заводаў, кіраўнікоў адм. савецкіх устаноў (членаў партыі), рэдактароў цэнтральных газэт, рэдактароў нарьценных і многатыражных газэт устаноў і прадпрыёмстваў (членаў партыі).

ПАРАДАК ДНЮ:

Аб падрыхтоўцы савецкіх, вузаўскіх і вытворчых ячэек да чысткі партыі і чысткі савецкага апарату.

Дакладчык нам. старшыні ЦКК КП(б)Б—НК РСІ Бел. т. Конанаў. ЦКК НК РСІ.

Дом Асьветы.

Сёньня вечар прысьвечаны МЮД. Пачатак у 8 з пал. гадзін увечары.

Уваход па разасланых білетах. Заўтра дзіцячы ранішнік, пачатак у 1 гадз. дню.

Пэдгабінэт.

Паведамляецца, што Пэдгабінэт Менскага Акрінспэктарыяту Народнае Асьветы распачаў працу з 26-8 г. г.

Час працы з 6—10 гадзін увачары штодня.

Выхадны дзень—нядзеля.

Часова выкон. абавязкі адказнага рэдактара П. ШАСТАКОЎ.

ТЭАТР—КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР. ГАСТРОЛІ МУЗЫЧНАЙ КАМЭДЫІ. Субота, 31-га жніўня. „ПОДВЯЗКА БОРДЖИА“ у 3 дзеях. Краўса. ПАЧАТАК А 8 з пал. ГАДЗІНЕ.

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА“. Ад аўторка 27 жніўня. **Начны рамізьнік.** Новае выдатнае дасягненьне савецкай кінематаграфіі.

КІНО-САД „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“. Савецкая № 71. Ад аўторка 27 жніўня. **Барыслаў сьмяецца** кіно-аповесьць у 7 частках. 2 сэансы: пачатак І-га а 9 г., ІІ-га а 10 г. 30 х. Каса ад 7 гадз.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“. Яшчэ 2 дні 31 жніўня і 1-е верасьня. Сусьветны комік МОНЦІ БЭНКС у лепшай камэдыі сэзону „ЛЕТАЮЩЕЕ СЧАСТЬЕ“ у 7 част.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ. Ад аўторка 27 жніўня. — ПА ПРЫЧЫНЕ ВЯЛІКАГА ПОСЬПЕХУ — 2-гі ТЫДЗЕНЬ МАСТАЦКАГА ФІЛЬМУ ВЫТВОРЧАСЬЦЬ БЕЛДЗЯРЖКІНО. **ДА ЗАЎТРА**. Каса—ад 6 гадз.

1-Ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР „ЮНЫ ПІАНЭР“. Ад аўторка 27 жніўня. Новы цікавы фільм савецкай вытворчасьці **ТРОЕ** у 7 частках. Сцэнары вядомага паэты МАЯКОЎСКАГА. Кіно адчынена ад 2 гадз. дню. Пачатак І-га сэансу ад 3 гадз. 30 хв., ІІ—ад 5 гадз. ПА НЯДЗЕЛЯХ кіно адчынена ад 12 гадз. дню. Цана білету 10 кап. Месцы нумараваны.

БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК ПІЛЬНА ПАТРАБУЮЦЦА ХЭМІКІ-АНАЛІТЫКІ І ХЭМІКІ-ЛЯБОРАНТЫ на сталую і часовую працу. Зварочвацца па адрасу: гор. МЕНСК, БЕЛАРУСКАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК, РОГ ЛЕНІНСКАЙ І УНІВЭРСЫТЭЦКАЙ, 29-35.

Наркамгандлю БССР паведамляе для агульнага ведама, што ім 13 жніўня 1929 г. унесены ў 2-гі разьдзел гандлёвага рэестру СССР (па БССР) пад № 24 наступныя зьмены па § 2 у статуце Белторптрэсту:

У СКЛАД БЕЛТОРПТРЭСТУ ЎВАХОДЗЯЦЬ НАСТУПНЫЯ ПРАДПРЫЁМСТВЫ:

а) Торпзавод „Чырвоны Тарпянік“ (б. Дышаўшчына), Віцебскай акругі і раёну.

б) Торпзавод «Чырвоны Кастрычнік» (б. Белае) у в. Страхаве, Менскай акр. Барысаўскага раёну.

в) Торпзавод „Новая Беларусь“ (б. Шчорас Пацярэбы), Бабруйскай акругі і раёну.

г) Торпзавод „Закрашынскі Мох“, ст. Васілевічы, Гомельскай акругі, Рэчыцкага раёну.

Зьмяненьне паказанага статуту зацьверджана Прэзыдыумам ВСНГБ ад 6-6—1929 г.

За сакратара Наркамгандлю БССР ДЗЬВІНДЗЕЙКА.

ЗГУБЛЕНЫ.

— Спраўка аб выбарчым праве Бандарчык М. Д., выд. 1-м аддзял. міліцыі, кв. 856.

— Прызыўная кніжка Шышонак І. Р., выд. Пухавіцкай прыватнай вайск. камісіяй, кв. 857.

— Пасьведчаньне Амбражэвіча Б. М., выд. Белдзяржвыдавецтвам, кв. 859.

— Кніжка на дровы № 41-ш, Шункевіча Б. Х., выд. 4-м вуч. аддз. цягі, кв. 858.

— Кніжка на атр. дапамогі № 4556 Дубобік М. М., выд. Менстрахкасай, кв. 860.

— Вайск, кніжка Шыдло І. А., выд. Грозненскім ваенкаматам, кв. 861.

— Пасьведч. асобы Шасьціткa В., выд. Заводаўпраўл. БДВ, кв. 862.

— Сяброўскі біл. № 7-20533 Рудерман Н. Б., выд. саюзам будаўнікоў, кв. 863.

— Чырвонарм. кніжка № 168 Кулікова І. І. выд. Менакрваенкаматам, кв. 864.

— Сяброўская кніжка Рыжыкава Ф. І., выд. саюзам Савгандслуж., кв. 865.

— Сяброўскі білет № 58693 Касінскага К. В., выд. саюзам Сельгаслесраб., кв. 866.

— Вайсковы біл. Акуліча І., выд. Барысаўскім ваенкаматам, кв. 509п.

— Васк. біл. Вашкевіча П. В., выд. Аткарскім В. Ваенкаматам, кв. 510п.

— Вайсковая кніжка і конская картка Кожэўка А. М., выд. Барыс. ваенкаматам, кв. 511п.

— Асабовая картка Красельшчыка Н. А., выд. Бешанковіцкім ВВК, кв. 512п.

— Вайсковы білет № 205 Талочка Г. А., кв. 517п.

— Вуч. конская карта № 718 Жураўскага І. Ф., кв. 518п.

— Прафсаюзны білет Рудман Д. Ю., выд. с-зам савгандслуж., кв. 519п.

— Камсамольскі білет Рудман Д. Ю., кв. 519п.

— Лекавая кніжка Шчуцка Н. Е., выд. Барыс. страхкасай, кв. 520п.

— Картка на каня № 643 Сырыцкай Л. кв. 521п.

— Асабовая кн. № 1495 Пятрова Т. Д. выд. Барыс. ваенкаматам, кв. 522в-

— Лекавая кн. Соршэр Г. Б., выд. Барыс. страхкасай, кв. 524п.

— Камсамольскі білем № 13195 Гарбіцкага Ц. Н., выд. Аршанск. АК КП(б)Б, кв. 525п.

— Сябр. білет № 2562 Гарбіцкага Ц. Н., выд. с-зам працасьветы, кв. 525п.

— Сябр. білет № 52-101015 Качароўскага Л., выд. с-зам будаўнікоў, кв. 526п.

— Сябр. білет № 500024 Аўтушко Е. Г., выд. с-зам хэмікаў, кв. 527п.

— Сябр. білет. № 252340 Мягчылава Л. А., выд- с-зам хэмікаў, кв. 528п.

— Кніжка па атрым. дапамогі на карм. дзіцяці Дзенісенка К. Л., кв. 555п.

— Вуч. конская картка Пінчук П. Ф., выд. Рэчыцкім РВК, кв. 555п.

— Вуч. вайск. кніжка Краўчэнка Т. П., выд. Рэчыцкім РВК, кв. 555п.

— Мэтр. выпісь Краўчэнка П. Т., выд. Уваравіцкім РВК, кв. 555п.

— Пасьведч. аб аслабан. ад вайск. службы Чарнейко Е. Ф., выд. Гом. акрваенкам., кв. 55[illegible]

Мэнск, дзяржа[illegible] [illegible]карня